m3v advies & management

INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN

Gemeente Tubbergen| oktober ’17

INHOUD

1. INLEIDING 3
   1.1. Situatieschets 3
   1.2. Doel en Reikwijdte IHP 3
   1.3. Uitgangspunten IHP 4
   1.4. Toelichting begrippen 4

2. DE CONTEXT 5
   2.1. Ontwikkelingen 5
   2.2. Situatie Tubbergen 9

3. SITUATIE PER KERN 14
   3.1. Tubbergen 14
   3.2. Geesteren 14
   3.3. Manderveen 17
   3.4. Fleringen 18
   3.5. Langeveen 19
   3.6. Reutum 21
   3.7. Mariaparochie 22
   3.8. Albergen 23
   3.9. Vasse 24

4. HUISVESTINGSAGENDA 26
   4.1. Huisvestingsagenda 2018 - 2023 26
   4.2. Huisvestingsagenda 2024 e.v. 26
   4.3. Planning 26

5. FINANCIERING 27
   5.1. Financiën onderwijshuisvesting 27
   5.2. Investeringsagenda IHP 28
   5.3. Totaaloverzicht investeringskosten 30
   5.4. Totaaloverzicht kapitaallasten 31
   5.5. Financiering 32
   5.6. Investeringsagenda 2024 e.v. 33

6. CONCLUSIES 34

7. ACTIEPLAN 36
   7.1. Besluitvorming schoolbestuur en gemeente 36
   7.2. huisvesting & Interne aanpassingen 36

BIJLAGE 1 GEGEVENS KERNEN 39

BIJLAGE 2 BOEKWAARDEN 48

1. INLEIDING

1.1. SITUATIESCHETS

De gemeente Tubbergen heeft de wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van 9 basisscholen in de 9 kernen van de gemeente en één school voor voortgezet onderwijs, Scholengemeenschap Canisius in Tubbergen. Tot 1 augustus 2017 waren er 10 scholen, waarvan 2 in de kern Tubbergen, maar deze zijn gefuseerd en alle leerlingen zijn gehuisvest in De Wiekslag. De Marke is teruggegeven aan de gemeente. De dagelijkse instandhouding van de basisscholen is de verantwoordelijkheid van TOF Onderwijs, het bestuur van de basisscholen. De Stichting Carmelcollege is verantwoordelijk voor de Scholengemeenschap Canisius. De wijze waarop de gemeente vormgeeft aan de zorgplicht is onder andere gebaseerd op de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan 2009-2019.

Om meerdere redenen is het van belang om het IHP 2009 -2019 te gaan herijken c.q. actualiseren. De belangrijkste reden is dat er sprake is van een toenemende krimp en daarmee toenemende leegstand van de scholen. Dit doet een groot appèl op het bevoegd gezag daar waar het gaat om de instandhouding (onderhoud en exploitatie). Met steeds minder middelen moeten de kleiner wordende scholen (wat betreft leerlingenaantallen) in stand worden gehouden. Dit is aanleiding om gezamenlijk - gemeente en TOF Onderwijs - de mogelijkheden te onderzoeken op welk wijze een adequaat antwoord kan worden gegeven op deze toenemende leegstand. Ambitie is te komen tot een toekomstbestendige voorzieningenstructuur voor het primair onderwijs die aansluit bij de functionele behoeften en betaalbaar is en blijft. Het gaat hierbij om wat passend is wat betreft de toekomstige leerlingenaantallen en wat aansluit bij de bredere maatschappelijke behoeften in de betreffende kernen. Hierbij dient ook aansluiting te worden gezocht met het project Mijn Dorp 2030, waarin de bewoners van diverse kernen nadrukkelijk gevraagd worden mee te denken over de toekomstplannen van hun kern. Belangrijk is dat de resultaten van beide processen - ontwikkelen van een toekomstvisie op de kernen en het opstellen van een IHP - op elkaar zijn afgestemd dan wel samenhang vertonen.

Met inachtneming van huidige leegstand, de verder te verwachten krimp en de ambities in het kader van Mijn Dorp 2030 willen de gemeente en TOF Onderwijs een meerjarenperspectief ontwikkelen waarin antwoord wordt gegeven op bovenstaande vraagstukken.

1.2. DOEL EN REIKWIJDTE IHP

Het IHP heeft tot doel om te voorzien in een meerjarig huisvestingsbeleid voor de gemeente en de schoolbesturen. Het IHP geeft inzicht in de ruimtebehoefte en de beschikbare capaciteit op basis van leerlingenprognoses. Het IHP moet richtinggevend zijn voor de wijze waarop de voorzieningenstructuur voor onderwijs zich in de toekomst moet gaan ontwikkelen. Door de opstelling van een nieuw IHP wil de gemeente Tubbergen samen met TOF Onderwijs en eventueel overige betrokken maatschappelijke partners een aantal strategische keuzes maken met betrekking tot onder andere:

- Het in stand houden of opheffen van scholen of locaties;
- Het in medegebruik geven van de leegstand aan andere voorzieningen (maatschappelijk en/of commercieel) ter versterking van leefbaarheid en levendigheid van de kernen;
- De spreiding en bereikbaarheid van voorzieningen;
- De wijze van financiering van de voorzieningenstructuur.

1.3. UITGANGSPUNTEN IHP

Het IHP is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Leerlingenprognoses 2016-2020 van TOF Onderwijs op basis van gegevens van de gemeente Tubbergen en leerlingenprognoses 2016-2030 van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO);
- De verordeningen huisvesting onderwijsvoorzieningen Tubbergen daar waar het gaat om de normatieve vaststelling van de ruimtebehoefte van de scholen;
- In iedere kern (kerkdorp) blijft een onderwijsvoorziening gehuisvest.

1.4. TOELICHTING BEGRIPPEN

- Bruto Vloeroppervlak (BVO): het aantal m² BVO is de totale oppervlakte van alle bouwlagen van een gebouw inclusief constructie, trapgaten, installatieruimten en buitenmuren.
- Functioneel Netto Vloeroppervlak (FNO): het aantal m² FNO is de daadwerkelijk beschikbare ruimte voor de primaire processen na aftrek van de ruimte die nodig is voor de constructie, installaties (zoals toiletten), verkeersruimte, e.d.

2. DE CONTEXT

2.1. ONTWIKKELINGEN

Er is een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op onderwijs en huisvesting. Voorbeelden zijn de ontwikkeling van integrale kindcentra, passend onderwijs, duurzaamheid en wijzigingen in de verantwoordelijkheden van gemeente en schoolbesturen. Ook krimp is een ontwikkeling met grote gevolgen voor het onderwijs. Dit zorgt ervoor dat er meer kleine scholen zijn en dat de leefbaarheid in dorpskernen op de agenda voor de toekomst komt te staan. Achtereenvolgens wordt op enkele ontwikkelingen ingegaan.

- ***Integrale kindcentra***

Samenwerking tussen kinderopvang (kinderdagopvang en peuteropvang) en het basisonderwijs is niet meer weg te denken uit de samenleving. Op zowel lokaal als landelijk niveau wordt er gestreefd naar een betere samenhang en afstemming tussen onderwijs, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en voor- en vroegschoolse educatie. Om deze afstemming en samenhang te bereiken worden er steeds meer (integrale) kindcentra gerealiseerd waar in elk geval basisonderwijs en kinderopvang deel van uitmaken. De ambitie van een IKC is om één pedagogische en educatieve omgeving te realiseren voor kinderen van 0 tot 12 jaar, waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooien doordat sprake is van doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen. Binnen een IKC wordt door betrokkenen samengewerkt op zowel inhoud als organisatie. Dit is mogelijk met behoud van onderwijskundige identiteit en denominatie. De wetgeving kent bepaalde beperkingen waardoor er nog geen sprake is van verregaande integratie van verschillende functies voor onderwijs, opvang en aanvullende functies. Recent onderzoek laat zien dat IKC's en doorgaande leerlijnen positieve effecten hebben op de continuïteit van het leven van kinderen. Naar verwachting neemt het aantal IKC's de komende jaren toe.

- ***Passend onderwijs***

Vanaf 1 augustus 2014 is de Wet passend onderwijs ingevoerd en is er sprake van een zorgplicht bij schoolbesturen en scholen om ieder kind dat zich bij hen aanmeldt een passende onderwijsplaats te bieden. Dit kan op de school van aanmelding of een school binnen het samenwerkingsverband. Passend onderwijs heeft gevolgen voor de onderwijshuisvesting. Als meer kinderen met een extra zorgvraag op reguliere scholen instromen, moet de huisvesting dat aankunnen. Dit is vooral een vraag van kwaliteit van de gebouwen in plaats van capaciteit. Te denken valt aan verzorgruimtes die nodig zijn of drempelloze toegangen.

- ***Decentralisatie jeugdzorg***

Vanaf 1 januari jl. zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Er moet sprake zijn van een sluitende zorgstructuur waarbij er veel aandacht is voor preventie. Hiervoor is een stevige basisinfrastructuur nodig, waarin vanzelfsprekend het onderwijs een belangrijke rol vervult. In de jeugdwet worden scholen met name genoemd als de preventieve voorzieningen in het kader van het jeugdbeleid. Koppelingen tussen voorzieningen voor jeugdzorg en onderwijs liggen daarbij voor de hand om snel en adequaat preventief en curatief te kunnen optreden in situaties van jeugdproblematiek.

- *Onderwijsrendement en onderwijskwaliteit*

De druk op scholen neemt toe om de onderwijskwaliteit en het -rendement te vergroten. Scholen worden steeds nadrukkelijker beoordeeld op de onderwijsprestaties door de Inspectie van het Onderwijs, maar ook door de onderwijsconsumenten i.c. de ouders. Dit betekent dat de (veelal beperkte) middelen van scholen ook vooral aangewend moeten worden voor het primaire proces van scholen: het organiseren van kwalitatief goed onderwijs.

- *Verantwoordelijkheden gemeente en schoolbesturen*

Gemeenten en schoolbesturen hebben op grond van de wet- en regelgeving voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs beide verantwoordelijkheden ten aanzien van onderwijs en onderwijshuisvesting.

Schoolbesturen hebben verantwoordelijkheden ten aanzien van:

- De kwaliteit, de richting, inrichting en organisatie van het onderwijs
- Bestuurlijke en/of institutionele keuzes met betrekking tot de eigen bestuursorganisatie en de scholen
- Samenwerking, fusies, sluiting, verplaatsing, verhuizing e.d. van scholen
- De inrichting en richting van het onderwijs
- Binnen- en buitenonderhoud van scholen

De gemeente is verantwoordelijk voor:

- Uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw.
- Zorgplicht voor passende onderwijshuisvesting.

Met de opstelling van een integraal huisvestingsplan wijzigt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeente en de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs niet. De gemeente respecteert vanzelfsprekend autonome schoolbestuurlijke keuzes en de hiermee gemoeide en noodzakelijke besluitvormingsprocessen. Zoals ook de schoolbesturen de gemeentelijke autonomie erkennen met betrekking tot haar verantwoordelijkheden en taken op het gebied van de onderwijshuisvesting (en andere gemeentelijke beleidsterreinen). Afstemming en samenhang tussen het te voeren onderwijsbeleid en het huisvestingsbeleid blijft echter noodzakelijk. Beide partijen hebben immers belang bij een passende voorzieningenstructuur die van goede technische en functionele kwaliteit is en waarbij kapitaalsvernietiging wordt voorkomen door verkeerde en niet noodzakelijke investeringsbeslissingen. Er zal in overleg ook altijd een gezamenlijke kostenbatenanalyse worden gemaakt van instandhouding van de bestaande capaciteit versus vervangende nieuwbouw. De gemeente en het schoolbestuur willen hierin streven naar duurzame oplossingen die onderwijskundig en organisatorisch verantwoord blijven. Het belang van kwalitatief onderwijs kunnen blijven geven nu en in de toekomst is in de afweging van investeringsbeslissingen een belangrijk aspect.

Sinds 1 januari 2015 zijn in het primair en speciaal onderwijs de middelen voor groot en planmatig onderhoud overgeheveld van de gemeente naar de schoolbesturen. Dit vraagt van de schoolbesturen een actieve benadering met betrekking tot het in stand houden van hun scholen(bestand). Hierbij dient rekening te worden gehouden met de leerlingenontwikkelingen en de technische en functionele staat van de gebouwen. De overheveling van verantwoordelijkheden betekent dat het schoolbestuur integraal verantwoordelijk is voor de instandhouding en exploitatie.
Renovatie of levensduurverlenging van schoolgebouwen is sinds 1 januari 2015 na de overdracht van het planmatig onderhoud en functionele aanpassingen

van de gemeente naar de schoolbesturen in het primair en speciaal onderwijs, onderwerp van discussie. Renovatie kan een aantrekkelijk alternatief voor vervangende nieuwbouw zijn, maar er is onduidelijkheid over de verantwoordelijkheid. Dit is aanleiding voor de VNG en de PO- en VO-raad om te komen tot een gezamenlijk voorstel hiervoor, waarbij renovatie en vervangende nieuwbouw als twee vormen voor het verbeteren van het schoolgebouw worden gezien. Daarmee wordt het tot een gezamenlijk belang van schoolbesturen en gemeenten, waarbij zij (VNG en PO-raad) voorstellen dat er ook een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid is voor renovatie. Renovatie heeft betrekking op levensduur verlengende maatregelen waardoor er sprake is van technische en functionele verbeteringen van het schoolgebouw die voldoen aan de eisen van deze tijd. Deze maatregelen dienen de levensduur van de gebouwen met 25 jaar te verlengen. De gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid komt tot uitdrukking in het combineren van de inzet van reserveringsmiddelen voor groot onderhoud van de schoolbesturen (een deel van de raming voor planmatig onderhoud voor de komende 25 jaar) en een upgradingsvergoeding van de gemeente. Om dit mogelijk te maken wordt tevens voorgesteld het investeringsverbod voor het primair en speciaal onderwijs op te heffen zodat schoolbesturen ook kunnen investeren in de kwaliteit van onderwijshuisvesting (evenals schoolbesturen voor voortgezet onderwijs nu reeds kunnen voor die onderdelen die een positieve uitwerking hebben op de exploitatie). De voorstellen hierin dienen echter nog vertaald te worden in wet- en regelgeving.

De gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid voor zowel renovatie als nieuwbouw betekent ook dat er afspraken moeten worden gemaakt over het monitoren van de kwaliteit van schoolgebouwen. Een keuze voor renovatie of vervangende nieuwbouw vraagt immers een langetermijnperspectief. Dit is ook reden waarom in 2016 een kamerbrede motie is aangenomen waarin is vastgelegd dat gemeenten bij gebouwen die ouder zijn dan 40 jaar een expliciet besluit moeten nemen over nieuwbouw, renovatie of vervanging van schoolgebouwen tenzij daar in een huisvestingsplan andere afspraken over zijn gemaakt. Het is wenselijk de keuze inzake renovatie versus vervangende nieuwbouw niet te doen wanneer het gebouw in een slechte technische en functionele staat verkeert, maar al eerder die afweging te maken, zodat het schoolbestuur hier rekening mee kan houden in de onderhoudsplanning en de gemeente in haar financieel meerjarenbeleid.

Bij het vraagstuk van renovatie versus vervangende nieuwbouw zijn de boekwaarden ook een belangrijk aspect. De mogelijkheden tot vervangende nieuwbouw worden immers beïnvloed door de boekwaarden van de schoolgebouwen. Hierin dient ook een beleidslijn geformuleerd te worden, waarbij bijvoorbeeld naast diverse andere gebouwgegevens (o.a. leeftijd, technische staat) gedacht kan worden aan een ‘percentagegrens’ inhoudende dat bijvoorbeeld bij een boekwaarde van meer dan 25 % van de nieuwbouwinvestering (stichtingskosten) vervangende nieuwbouw niet aan de orde is. Nadeel van een percentagegrens is dat er situaties kunnen zijn waarbij de absolute boekwaarde erg laag is, maar in relatie de nieuwbouwinvestering hoger is dan 25 %. Ook kan het voorkomen dat het weliswaar minder is dan 25 %, maar door de hoogte van vervangingsinvestering absoluut nog erg veel is. In die zin vraagt toepassing van dit uitgangspunt (percentagegrens) altijd maatwerk in de specifieke situatie. In algemene zin zal bij een afweging van renovatie versus nieuwbouw altijd sprake moeten zijn van een kostenbatenanalyse van beide scenario’s. Hierin dienen ook de boekwaarden betrokken te worden alsmede eventuele cofinanciering.

- *Duurzaamheid*

Scholen en schoolgebouwen hebben in velerlei opzicht een voorbeeldrol. Een belangrijke voorbeeldrol vormt ook de wijze waarop omgegaan wordt met duurzame c.q. schaarse materialen. Dit betreft het gebruik van duurzame materialen wanneer sprake is van (vervangende) nieuwbouw en renovatie van een voorziening. Het heeft echter ook betrekking op de gehele exploitatiefase. Keuzes in de nieuwbouw en/of renovatie zijn daarbij van grote invloed op een duurzame exploitatie. Een duurzaam gebouwd en ingericht schoolgebouw draagt ook bij aan een breder bewustzijn bij alle betrokkenen van de school. Zo moet o.a. scheiding van afval net als thuis mogelijk zijn en "gewoon" worden en het bewust omgaan met energie idem dito. In die zin is duurzaamheid niet alleen een gebouwelijk en technisch vraagstuk, maar evenzeer een onderwijskundig en pedagogisch vraagstuk.

Bij planvorming voor nieuwbouw en/of renovatie of levensduurverlenging vormt duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt; welke (aanvullende) maatregelen zijn nodig om te komen tot duurzame voorzieningen. De gemeente en schoolbesturen streven naar duurzame gebouwen. Dit betekent dat nu reeds rekening moet worden gehouden met nieuwe en extra duurzaamheidseisen die schoolgebouwen toekomstbestendiger maken.

- *Krimp*

Krimp (voortkomend uit ontgroening, wat leidt tot vergrijzing) zorgt voor een dalend leerlingenaantal in het Nederlandse onderwijs. Per regio en plaats verschilt de mate waarin krimp leerlingenaantallen beïnvloedt, maar een daling van leerlingenaantal heeft vrijwel altijd gevolgen voor het onderwijs. Deze gevolgen hebben betrekking op zaken als de inhoud en de organisatie van onderwijs, maar ook op huisvesting. De vergoeding voor huisvesting is namelijk gebaseerd op het aantal leerlingen. Wanneer een school minder leerlingen heeft, betekent dit dat er ook minder inkomsten zijn. Een vermindering van het aantal leerlingen leidt echter niet direct tot minder kosten. Het schoolgebouw moet immers verwarmd en schoongemaakt worden. Dit verschijnsel heet kostenremanentie en maakt dat krimpende scholen hogere kosten per leerling hebben. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor kostenremanentie. Zij dragen immers de financiële verantwoordelijkheid en dienen dit met eigen middelen op te vangen. Dit betekent dat schoolbesturen moeten anticiperen op de ontwikkelingen van het aantal leerlingen. Voorkomen moet worden dat er te veel middelen naar de huisvesting gaan, in plaats van dat het rechtstreeks ten goede komt aan het onderwijs.

- *Kleine scholen*

De kwaliteit van het onderwijs op kleine scholen wordt regelmatig ter discussie gesteld: kleine scholen zouden wat betreft cognitieve resultaten minder goed presteren dan grotere scholen. Dit hangt samen met het feit dat een leerkracht op een kleine school een groep heeft met leerlingen in meerderde leerjaren, waarin per leerjaar ook verschillende niveaus zitten. Dat vraagt op het gebied van een efficiënte organisatie, planning en instructie goed ontwikkelde vaardigheden. De leerkracht lijkt daarmee de cruciale factor voor de kwaliteit van het onderwijs. Een direct verband tussen kwaliteit en schoolgrootte lijkt dus niet aan de orde, maar de kwetsbaarheid van een kleine school door de omvang van het team kan invloed hebben op de opbrengsten. Wat betreft de organisatie kan de omvang van het team ook een probleem vormen, doordat de taken en specialismen over minder mensen verdeeld kunnen worden. De sleutel voor dit probleem zou kunnen liggen in het

samenwerken met maatschappelijke partners en/of de verbinding met andere scholen.

- ***Leefbaarheid kleine kernen***

In veel kleine dorpen of kernen lijkt de school van essentieel belang voor de leefbaarheid in het dorp. De school is echter niet alleen de drijvende kracht achter het voortbestaan van maatschappelijke voorzieningen. Wanneer men de leefbaarheid in een dorp wil versterken, is een school één van de spelers in het pakket van maatschappelijke voorzieningen dat aangeboden wordt. Wanneer kinderen richting nabijgelegen dorpen moeten, kan dit ook een versteviging van de saamhorigheid, en daarmee de leefbaarheid zijn, door bijvoorbeeld gezamenlijk het vervoer te realiseren.

2.2. SITUATIE TUBBERGEN

In de gemeente Tubbergen zijn negen basisscholen met verschillende denominaties (één neutraal bijzonder en acht katholieke scholen). Deze scholen vormen samen TOF Onderwijs. Daarnaast is er een school voor voortgezet onderwijs, het Canisius College, die onderdeel is van de Stichting Carmelcollege.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Het basisonderwijs in de gemeente Tubbergen
- De onderwijshuisvesting
- Het voortgezet onderwijs in Tubbergen
- De leerlingenontwikkeling (prognoses)
- De huisvestingsbehoefte
- Mijn Dorp 2030

- ***Basisonderwijs Tubbergen***

De negen basisscholen in de gemeente Tubbergen hebben allen een eigen onderwijskundig profiel. Het uitgangspunt van TOF Onderwijs is om in iedere kern een onderwijsvoorziening te behouden. Tussen de scholen vindt regelmatig overleg plaats en op onderdelen wordt in meer of mindere mate samengewerkt. Dit geldt voor de directies, maar ook voor de schoolteams. Afhankelijk van de locatie en de onderwijsvisie worden gezamenlijk onderwijskundige trajecten uitgevoerd, of wordt er praktische samenwerking gezocht. De basis van de samenwerking is beschreven in de onderstaande uitgangspunten:

- *Leefbaarheid kernen*

TOF Onderwijs gaat mee in de gedachte dat het behouden van een onderwijsvoorziening in de kleine kernen ervoor zorgt dat de leefbaarheid en vitaliteit van een dorp versterkt wordt en wil om die reden deze voorzieningen in stand houden, mits de kwaliteit voldoet aan de gestelde eisen.

- *Decentraal waar het kan*

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor het behoud van kwalitatief goed onderwijs, maar dit wordt wel gemonitord op bestuurlijk niveau. Ook zijn scholen autonoom in het ontwikkelen van een onderwijsvisie. Scholen worden wel gestimuleerd om onderwijsinhoudelijk samen te werken, met name op het gebied van kwaliteitsbeleid, onderwijsinnovatie en beoordelingen.

- *Directeuren zijn integraal leider*

De directeur is eerstverantwoordelijk als het gaat om onderwijskundig leiderschap, daarnaast vindt er bovenschoolse aansturing op kernwaarden en kwaliteit plaats.

- *TOF Onderwijs biedt voorwaarden*

De inzet van personeel en middelen wordt georganiseerd door de directeur, TOF Onderwijs zorgt dat het wordt gefaciliteerd.

- *Solidariteit*

Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid: personele en financiële risico's worden samen gedragen. Scholen zijn niet gericht op concurrentie tot elkaar, maar prikkelen elkaar wel tot kwaliteitsverbetering.

- *De ouders als partner in onderwijs en opvoeding*

TOF Onderwijs hecht veel waarde aan een goede tweezijdige relatie met ouders en wil zorgen voor een goede opleiding en opvoeding.

- *TOF Onderwijs samen leren onderweg*

TOF Onderwijs wil de scholen stimuleren tot groei en samenwerking en wil 'leren van elkaar' mogelijk maken op verschillende manieren, zoals visitaties en vormen van deskundigheidsbevordering.

- ***Onderwijshuisvesting Tubbergen***

Er is sprake van een relatief oud gebouwenbestand van basisscholen. Zeven van de negen scholen zijn meer dan 40 jaar oud. Alle scholen behoeven onderhoud om te komen tot een kwaliteit welke passend is bij de huidige onderwijskundige en technische normen en/of duurzaamheidseisen. Hierbij doet het dilemma zich voor dat het gevraagde onderhoud op basis van de meerjaren onderhoudsplannen niet bekostigd kan worden door TOF Onderwijs. De rijksvergoeding voor het te plegen onderhoud is onvoldoende voor volledige uitvoering van het onderhoudsplan. Dit betekent dat het onderhoud plaatsvindt op circa 50 à 60 % van het gevraagde niveau. Met dit onderhoud blijft echter de bestaande kwaliteit in stand. Het is niet mogelijk de kwaliteit van de gebouwen naar hedendaags niveau (Bouwbesluit 2015, Frisse Scholen klasse B) te brengen. Met het ouder worden van de gebouwen wordt de vraag actueler in hoeverre er geïnvesteerd moet blijven worden in steeds ouder wordende gebouwen, of dat nieuwbouw wenselijk is, ook om te komen tot een gebouw passend bij de huidige onderwijsvisies, de huidige ruimtebehoefte en de huidige functionele en technische vereisten. Meer gedetailleerdere gegevens van de verschillende locaties zijn toegevoegd als bijlage.

- ***Voortgezet onderwijs in Tubbergen***

In de gemeente Tubbergen staat één school voor voortgezet onderwijs, het Canisius College. Het Canisius is onderdeel van Stichting Carmelcollege. De school biedt op dit moment onderwijs aan voor alle leerjaren van het vmbo en de eerste drie leerjaren van de havo en het vwo, diplomering vindt plaats op het Canisius in Almelo. Voor wie dat wil, is het ook mogelijk om direct te starten op het Canisius in Almelo. Er wordt per jaar bekeken hoe de verdeling van leerjaren binnen de locaties van het Canisius eruit zou moeten zien. Het komende schooljaar zal leerjaar havo 3 en vwo 3 ook in Almelo gesitueerd worden.

Het Canisius in Tubbergen wordt op dit moment bezocht door circa 850 leerlingen, in de toekomst zal dit aantal gaan stabiliseren op 650-700 leerlingen. Hiervan is ongeveer 80 % afkomstig van scholen van TOF Onderwijs, dus de krimp die plaatsvindt in het basisonderwijs zal een aantal jaren later ook op het Canisius merkbaar zijn. Leerlingen vanuit Albergen, Geesteren en Mariaparochie/Harbrinkhoek kiezen niet allemaal voor het voortgezet onderwijs in Tubbergen, maar ook voor Canisius Almelo, of één van de

concurrerende scholen binnen Almelo. Het marktaandeel zou zowel in Tubbergen als in Almelo vergoot kunnen worden in de toekomst.

Het oorspronkelijke gebouw dateert uit 1949. Op dit moment zijn er technische en functionele aanpassingen gewenst. De technische aanpassingen hebben met name betrekking op het klimaat, de functionele aanpassingen hangen samen met de organisatie van het onderwijs. In 2007 heeft er een aanpassing van het gebouw plaatsgevonden, waarbij er gekozen is voor een omgeving voor gedifferentieerd lesgeven in grote open ruimtes, met daarbij aan aantal kleine instructielokalen.

De huisvesting past echter niet bij de huidige visie van de school. In het nieuwere deel van het gebouw ervaart men het klimaat als onaangenaam. In het kader van de verdere onderwijskundige ontwikkeling heeft het Canisius plannen ontwikkeld om te komen tot vier 'leshuizen'. Een leshuis bestaat uit ongeveer 7 lokalen, met voldoende ruimte voor differentiatie en activerende werkvormen en daarnaast een aangrenzend studielandschap. Deze leshuizen worden in twee fases gerealiseerd, waarbij de eerste fase in de zomer van 2017 wordt uitgevoerd. Dit betreft een functionele aanpassing van het nieuwe gedeelte, omdat hier de meeste problemen zijn met het klimaat. Er worden hier twee leshuizen gemaakt. Het onderwijsconcept wordt nog niet aangepast, dat gebeurt na de zomer van 2018, wanneer de andere twee leshuizen klaar zijn en er een helder uitgewerkt onderwijsconcept ligt. Binnen het onderwijsconcept behoudt de docent de regie en vindt er meer differentiatie plaats zodat het mogelijk is voor leerlingen om individuele vakken op een hoger of lager niveau te volgen.

Het Canisius heeft de ambitie de inhoudelijke samenwerking met TOF uit te breiden, bijvoorbeeld als het gaat om het realiseren van een masterclass voor leerlingen die meer aankunnen, of om een goed aanbod te creëren voor praktijkgerichte leerlingen.

Hoewel de functionele aanpassingen een verantwoordelijkheid zijn van het Canisius, vormt de aanpassing van het oudste gedeelte van de school wellicht onderwerp van overleg tussen de gemeente en het schoolbestuur. De aanpassing en daarmee levensduurverlenging van het oude gedeelte stelt een eventuele investering voor vervangende nieuwbouw uit en de hiermee gemoeide gemeentelijke investering. Wanneer op termijn wel wordt gekozen voor vervangende nieuwbouw, is de gemeente hier voor verantwoordelijk.

- ***De leerlingenontwikkeling basisonderwijs (prognose)***

Door de veranderende bevolkingssamenstelling neemt het aantal schoolgaande kinderen de komende jaren af. Ook in de gemeente Tubbergen daalt het aantal leerlingen. De scholen van TOF Onderwijs hebben hier allemaal mee te maken. Het voedingsgebied van de scholen blijft beperkt tot de gemeente Tubbergen, met uitzondering van de St. Alphonsus. Ongeveer de helft van de leerlingenpopulatie op deze school is afkomstig uit Almelo.

De gemeente heeft samen met TOF Onderwijs een leerlingenprognose voor de komende vier jaar opgezet. Om toekomstgericht plannen te kunnen maken, is in deze rapportage ook de prognose van DUO meegenomen. In onderstaande grafiek zijn deze prognoses weergegeven (de blauwe lijn is de leerlingenprognose van TOF Onderwijs en de gemeente Tubbergen, de rode lijn is de DUO-prognose).

De ervaring in Tubbergen heeft geleerd dat de prognose van DUO over het algemeen wat meer leerlingen telt dan dat er in werkelijkheid worden aangemeld op de scholen. Dit wordt meegenomen bij de planontwikkeling rondom de schoolgebouwen in Tubbergen.

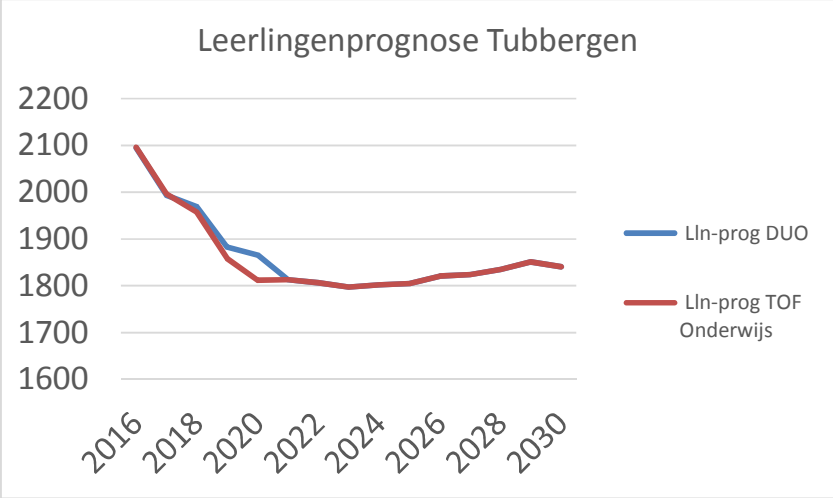

In de periode 2015-2035 is vanuit deze gegevens sprake van een daling van ruim 12 %. TOF Onderwijs verwacht dat dit kan oplopen naar ruim 20 %. Onderstaand is de leerlingenontwikkeling per school weergegeven.

LLN-PROGNOSE	7 Mijlen	St. Aloysius	De Marke	Wiekslag	Heilig Hartschool	Kadoes	Mariaschool Langeveen	Mariaschool Reutum	Mariaschool Vasse	St. Alphonsus	Totaal Tof Onderwijs
2016	58	396	56	442	86	296	136	135	157	334	**2096**
2017	56	382	50	437	74	279	124	130	142	322	**1996**
2018	49	373	51	447	70	268	125	118	142	314	**1957**
2019	45	334	46	437	56	261	113	116	139	311	**1858**
2020	40	324	45	438	56	249	108	114	145	293	**1812**
2021	49	364	79	393	64	211	104	122	140	286	**1813**
2022	44	348	80	401	70	218	105	112	135	293	**1806**
2023	48	337	82	409	71	217	103	113	134	283	**1797**
2024	54	344	81	408	67	210	105	113	140	282	**1802**
2025	45	350	82	411	70	211	100	109	140	287	**1805**
2026	47	352	83	415	72	215	99	111	140	286	**1821**
2027	47	351	84	421	77	220	100	103	137	284	**1824**
2028	43	357	85	427	75	223	97	104	140	282	**1835**
2029	43	369	85	427	74	222	96	114	136	284	**1851**
2030	46	371	86	432	70	222	94	108	133	279	**1840**

Per 1 augustus 2017 zijn de leerlingen van De Marke gehuisvest in De Wiekslag

- *De huisvestingsbehoefte basisonderwijs*

In totaal is er sprake van 15.938 m² BVO aan onderwijshuisvesting verspreid over de tien locaties. Er is op dit moment sprake van normatieve leegstand in de gemeente Tubbergen van circa 4.000 m² BVO (4.098 m², circa 26 %). Dit neemt in de komende jaren verder toe naar circa 5.000 m² BVO (ongeveer 30 %). Deze overcapaciteit wordt in de praktijk door de scholen vooral gebruikt voor onderwijsactiviteiten. Een deel van de leegstand wordt ingezet voor andere functies, zoals kinderdagverblijf of verenigingsactiviteiten, onder andere om exploitatielasten te verlagen. Een relatief klein gedeelte is afgesloten om onderhoudskosten te besparen.

In onderstaande grafiek is de bovenstaande verwachte ruimtebehoefte van de scholen in Tubbergen weergegeven en afgezet tegen de huidige capaciteit.

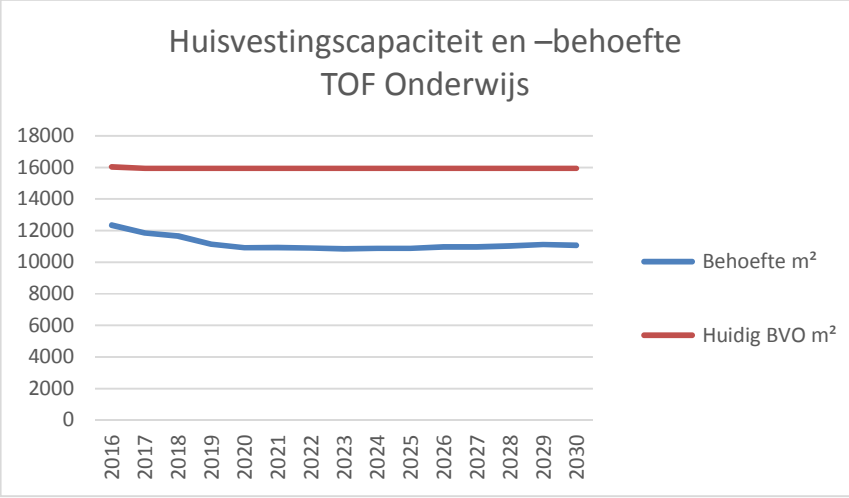

- *Mijn Dorp 2030*

Vanuit de gemeente Tubbergen wordt het eigen initiatief van de bewoners vanuit de kernen nadrukkelijk gestimuleerd. Dit heeft geleid tot het opzetten van het project Mijn Dorp 2030. Het is de bedoelding dat er in iedere kern nagedacht wordt over hoe het dorp i.c. de kern er in de toekomst uit zal zien. Aan iedere kern is een contactpersoon vanuit de gemeente verbonden, een zogenaamde buur(t)man of –vrouw. Deze bewaakt de processen en zorgt dat de gemeente en de kernen als maatschappelijk partners verbonden zijn. Voor het onderwijs kan dit onder andere betekenen dat er meer samenwerking gezocht gaat worden met maatschappelijke voorzieningen. In een aantal plannen voor dorpen en kernen is deze relatie al nadrukkelijk gelegd en ligt er planvorming functies met elkaar te gaan verbinden en ook ruimtelijk onder één dak te brengen. In de bespreking van de verschillende kernen (volgende hoofdstuk) wordt dit verder in beeld gebracht.

3. SITUATIE PER KERN

De gemeente Tubbergen bestaat uit negen kernen. In iedere kern is een school gevestigd. Hieronder volgt een korte beschrijving per kern en onze advisering over de te nemen stappen.

3.1. TUBBERGEN

In Tubbergen stonden tot 1 augustus 2017 twee scholen: De Wiekslag en De Marke. Deze twee scholen hadden ieder een eigen levensbeschouwelijke visie c.q. denominatie. De Wiekslag is katholiek en De Marke is protestants-christelijk. De Wiekslag is een relatief nieuwe school (2009), waar sprake is van een zekere mate van overcapaciteit (2657 m² BVO). Het bestuurskantoor van TOF Onderwijs is gehuisvest in De Wiekslag. In april 2017 is besloten om De Marke te laten fuseren met de Wiekslag, vanwege een sterk dalend leerlingenaantal op De Marke.

Leerlingen

De leerlingen van De Marke en De Wiekslag worden samen gehuisvest in het gebouw van De Wiekslag. TOF Onderwijs verwacht dat de stijging die zichtbaar is in de prognoses geen realiteit zal worden en gaat uit van een stabilisatie rond de 470 à 480 leerlingen van de gefuseerde school.

Ruimtebehoefte

De capaciteit van De Wiekslag is voor het aantal leerlingen van De Wiekslag en De Marke nu wat beperkt. In de toekomst moet blijken hoe het leerlingenaantal zich ontwikkelt en hoe zich dat verhoudt ten opzichte van het aantal groepen binnen De Wiekslag.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- De Marke is per 1 augustus 2017 gesloten.
- Het medegebruik in De Wiekslag is per 1 augustus 2017 gestopt.
- Het bestuurskantoor blijft gehuisvest in De Wiekslag.
- Mocht de groepsindeling op korte termijn een probleem vormen, dan worden er de komende jaren ad hoc oplossingen gezocht, tenzij de leerlingenontwikkeling ingrijpend verandert ten opzichte van de huidige verwachtingen.
- De ontwikkelingen vanuit Mijn Dorp 2030 rondom ‘Tubbergen Bruist’ hebben geen directe gevolgen voor de onderwijshuisvesting van De Wiekslag.

Advies

In de kern Tubbergen ligt de komende jaren geen huisvestingsopgave voor het basisonderwijs voor de gemeente. De verwachting is dat door de krimp alle leerlingen gehuisvest kunnen worden in De Wiekslag. Daarnaast kan er onderzoek plaatsvinden naar herbestemming van de locatie van De Marke.

3.2. GEESTEREN

De Aloysiusschool in Geesteren is samen met de werkgroep vanuit Mijn Dorp 2030 actief als het gaat om het vergroten van de leefbaarheid in het dorp. De school neemt hier een prominente plek in, omdat het huidige schoolgebouw niet geschikt is voor eigentijds onderwijs. De Aloysiusschool wil een leeromgeving bieden waarin leerlingen zicht kunnen ontwikkelen op hun eigen

niveau. Differentiatie en activerende werkvormen vinden niet meer alleen plaats in een klaslokaal met de eigen groep, maar groepsoverstijgend en in verschillende niveaus. Deze vorm van eigentijds onderwijs kan niet gerealiseerd worden in het huidige gebouw.

Daarnaast zijn er veel onderhoudsproblemen, zowel structureel als incidenteel. Dit heeft onder andere te maken met de aanbouw van verschillende delen van de school. Het oudste gedeelte van de school dateert uit 1932. Vervolgens zijn er op drie momenten delen bijgebouwd, laatstelijk nog in 2009, hetgeen de functionaliteit niet ten goede is gekomen. Ook is er sprake van grote leegstand. Het huidige gebouw bestaat uit 2993 m² BVO. Dit wordt voor een deel opgevuld met de BSO van kinderopvangorganisatie 'De Boerderij'. De gymzaal naast de school is eigendom van TOF Onderwijs en zal naar verwachting binnen vijf jaar worden afgestoten vanwege de technische kwaliteit en de hoge onderhoudskosten.

Leerlingen

Het leerlingenaantal van De Aloysiusschool is de afgelopen jaren flink gedaald. De verwachting vanuit de prognoses en de ontwikkelingen binnen het dorp, is dat het leerlingenaantal de komende jaren nog wat verder af zal nemen, maar niet onder de 350 leerlingen zal komen. Afhankelijk van het nieuwbouwplan Hutten is er een lichte toename tot 370 leerlingen mogelijk.

Ruimtebehoefte

Op dit moment is er sprake van leegstand in De Aloysiusschool. Er is sprake van medegebruik, maar door diverse locaties die zich naast de school bevinden is er geen noodzaak voor maatschappelijke voorzieningen om zich te vestigen in het schoolgebouw. Er vinden wel verenigingsactiviteiten plaats, bijvoorbeeld in de gemeenschappelijke ruimte van het gebouw.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- De gymzaal wordt afgestoten.
- Actieve werkgroep Mijn Dorp 2030: veel maatschappelijke partners die samen willen werken, veel draagvlak bij de bewoners.
- Huidig gebouw kent veel technische en onderhoudsproblemen:
    - Lekkages (met bijbehorende gevolgen: geur, schimmel, beschadiging plafonds, muren en vloeren)
    - Problemen met de drie verschillende cv-installaties (en daarnaast geen mogelijkheid om duurzaam met energie om te gaan)
    - Drie lokalen zijn voorzien van een luchtverversingssysteem, de overige lokalen niet
    - Er zijn regelmatig problemen met de riolering
    - Problemen met isolatie (muren en plafonds)
    - Technische verbindingen tussen de verschillende delen zijn niet goed aangelegd
    - Minimaal wekelijks onderhoudswerkzaamheden
    - Onderhoudswerkzaamheden zijn kostbaar door de manier van aanleggen
    - Harde regenval zorgt voor wateroverlast in de school
    - De daken zijn gemakkelijk te beklimmen, dit gebeurt veel en veroorzaakt schade
    - Er is regelmatig ongedierte, waar een gespecialiseerd bedrijf voor ingeschakeld dient te worden
    - Technische problemen zorgen regelmatig voor extra schoonmaakkosten

- Huidig gebouw is niet geschikt voor eigentijds onderwijs (grote leerpleinen voor meerdere groepen met kleine instructieruimtes), het is een aaneenschakeling van gangen en met lokalen.
- Er is sprake van veel leegstand. Een deel daarvan wordt nu verhuurd aan de BSO.
- BSO wil mee naar nieuwe voorziening, kinderopvang niet.
- Locatiewens voor vervangende nieuwbouw vanuit de werkgroep Mijn Dorp 2030: naast de sporthal, de school heeft geen voorkeur voor een locatie.
- Er is medegebruik in de vorm van o.a. BSO en verenigingsactiviteiten.

Vervangende nieuwbouw

Het schoolgebouw van De Aloysiusschool vertoont technische en functionele tekortkomingen. Deze zijn voor een deel te verklaren door de verschillende fases waarin het gebouw uitgebreid is. Er is in het verleden al veel geïnvesteerd in het gebouw, maar uiteindelijk heeft dit niet het gewenste resultaat opgeleverd. Door de technische staat en de vormgeving (langgerekt eenlaags gebouw) is ook sprake van hoge exploitatiekosten. De boekwaarde is door de aanpassingen nog €890.000 (peildatum 01-01-2017), mede ook vanwege de recente uitbreiding in 2009. Omdat de gymzaal naast de school naar verwachting zal worden afgestoten, zal er in toekomst gebruik gemaakt gaan worden van de sporthal aan de rand van het dorp. Deze is in goede technische staat, maar moet functioneel aangepast worden wanneer de school er gebruik van wil maken voor de reguliere gymlessen.

Advies

Op basis van een visuele functionele en technische schouw van het gebouw en de geconstateerde huidige technische en functionele tekortkomingen wordt geadviseerd om te komen tot vervangende nieuwbouw. In de planvorming kunnen, in relatie tot de ambities van Mijn Dorp 2030, verschillende maatschappelijke partijen meegenomen worden genomen om zo te komen tot een brede maatschappelijke voorziening die voldoet aan het kwaliteitskader dat is opgesteld door de PO-raad.

Het huidige schoolgebouw staat in het centrum van Geesteren. De locatie is 9215 m². Dat is relatief groot in verhouding tot de ruimte die nodig is voor een schoolgebouw. Er zijn verschillende opties mogelijk wat betreft de locatiekeuze, die nader onderzocht moeten worden op o.a. toegankelijkheid, bijkomende kosten (bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting, infrastructuur) en versterking van de leefbaarheid.

Als de besluitvormig is afgerond, kan gestart worden met een locatiestudie. Tegelijkertijd kan er een traject ingezet worden voor de voorbereiding van het opstellen van een Programma van Eisen. Dit houdt onder andere het onderstaande in:

- Onderwijsvisie en onderwijsconcept
  - Opstellen van de onderwijsvisie; visie op pedagogische ontwikkeling, zorg, opvang, visie op samenwerken met andere partners
  - Bepalen wat gezamenlijke doelen zijn en wat ieders wensen, eisen en randvoorwaarden zijn
- Huisvestingsvisie en huisvestingsconcept
  - Opstellen functioneel en ruimtelijke programma van eisen voor het te realiseren gebouw
  - Bepalen welke activiteiten in welke leer en/of zorgomgeving gaan plaatsvinden, wat zijn onderlinge relaties, welke typen ruimtes, welke routing, welke sfeer en inrichting.

- De locatiestudie een proces is waarbij alle betrokkenen (gemeente, TOF, school, werkgroep en gemeenschap) worden betrokken en input gaan leveren.
- Onderdeel van de locatiestudie is ook het bepalen van herontwikkelingsmogelijkheden en -opbrengsten van (mogelijk) vrijkomende huidige locatie.

3.3. MANDERVEEN

De basisschool 7 Mijlen is gevestigd in Manderveen, is gebouwd in 1975 en heeft een BVO van 718 m². In dit dorp is ook een Kulturhus gevestigd, waarvan de exploitatie problematisch is. De dorpsgemeenschap in Manderveen is actief; in het kader van Mijn Dorp 2030 zijn plannen gepresenteerd waarbij de basisschool onderdeel is van het Kulturhus (inpassing van de school binnen het Kulturhus). De school ziet hier de voordelen van, waarbij niet zozeer het functioneel gebruik van de school een argument is, maar het belang voor het dorp zwaarder weegt. De schoolleiding geeft aan dat het huidige gebouw, met weliswaar enkele functionele aanpassingen en renovatiewerkzaamheden kan voldoen, maar wil ook graag participeren in de ontwikkelingen m.b.t. het Kulturhus. De boekwaarde is relatief laag: € 169.000,- peildatum 01-01-2017. Het Kulturhus heeft echter voor de inhuizing van de basisschool een relatief forse aanpassing nodig.

Leerlingen

De 7 Mijlen in Manderveen heeft een relatief klein leerlingenaantal. De verwachting dat het leerlingenaantal zal stabiliseren tot een aantal van 40 tot 50 leerlingen. Het in stand houden van de onderwijsvoorziening voor dit geringe aantal leerlingen (minder dan de opheffingsnorm van 52 leerlingen) is mogelijk omdat TOF Onderwijs uitgaat van een gemiddelde schoolgrootte, daar waar het gaat om het school bestuurlijk beleid inzake de instandhouding.

Ruimtebehoefte

Er is sprake van een normatieve leegstand, die in de praktijk wordt ingezet als extra onderwijsruimte.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- De basisschool staat open voor integratie in het Kulturhus, de noodzaak wat betreft exploitatie ligt echter bij het Kulturhus.
- Er is veel draagvlak en initiatief vanuit de werkgroep Mijn Dorp 2030 voor de integratie van functies.
- Voorwaarde voor inpassing in Kulturhus is dat er sprake is van heldere afspraken over het onderhoud en dagelijks beheer.
- De leegstand in de basisschool invullen door medegebruik is niet mogelijk vanwege concurrentie met het Kulturhus. Ook het afstoten is niet haalbaar door de opzet van het gebouw.
- Het huidig schoolgebouw is in beginsel onderhoudsvriendelijk, maar er staat een aantal grote onderhoudswerkzaamheden op de planning (o.a. vervangen van sanitair).

Inpassing Kulturhus

In Manderveen is de werkgroep vanuit Mijn Dorp 2030 actief als het gaat om het koppelen van maatschappelijke voorzieningen. Hierin spelen verschillende belangen een rol: de leefbaarheid voor alle bewoners in de kern, de exploitatie van de verschillende voorzieningen, de functionaliteit van de school en de versterking van de saamhorigheid binnen de kern. De school ligt in de directe nabijheid van het Kulturhus, waarin al een aantal maatschappelijke

voorzieningen gehuisvest zijn. Wanneer de school hier ook onderdeel van uitmaakt, kan organisatorisch en inhoudelijk samengewerkt worden. Bovendien is dit voor de exploitatie van zowel het Kulturhus als de school gunstiger.

Advies

Het schoolgebouw van de 7 Mijlen is relatief onderhoudsvriendelijk en kan functioneel (met wat kleine aanpassingen) nog een aantal jaren voldoen. Er staan nog wel diverse grote onderhoudswerkzaamheden op de planning. De werkgroep Mijn Dorp 2030 is sterk voorstander van integratie van de school in het Kulturhus. Ook zijn er al plannen voor het eventueel herbestemmen van het huidige schoolgebouw (bijvoorbeeld seniorenwoningen). De locatie is 2200 m². Dit zou ook de exploitatie van het Kulturhus ten goede komen. De grond van deze locatie is geen eigendom van de gemeente, de eerste gesprekken met de eigenaar en de dorpsraad zijn gevoerd hierover. Wij adviseren om de school in te passen in het Kulturhus. Het is van belang dat hierbij de onderwijsvisie en het onderwijsconcept de basis vormt voor de aanpassing van het Kulturhus. Hierbij kan de onderstaande constructie worden gehanteerd:

- De gemeente financiert de aanpassingen van het Kulturhus.
- Het Kulturhus is eigenaar van de gehele voorziening en verhuurt dan wel geeft in gebruik de verschillende onderdelen aan de verschillende partijen.
- De school draagt vanuit haar exploitatievergoeding bij aan de dagelijkse instandhouding inclusief een bijdrage voor (de reservering van) het planmatig onderhoud.

Wanneer de gemeente de aanpassing financiert op grond van de wet- en regelgeving dat zij moet voorzien in passende huisvesting, dan behoeft de school i.c. het schoolbestuur geen kale huurlasten te betalen aan het stichtingsbestuur, maar alleen de kosten voor de dagelijkse exploitatie en hun reservering voor het planmatig onderhoud. Er dienen wel afspraken gemaakt te worden tussen de gemeente en het stichtingsbestuur hoe om te gaan met de verleden gedane investeringen in het Kulturhus. Wanneer deze investeringen volledig zijn gedaan door de stichting van het Kulturhus, ligt het voor de hand dat de gemeente een deel van deze kosten ook betaald vanuit de wettelijke zorgplicht. Wanneer de Kulturhusen met gemeentelijk middelen zijn gerealiseerd, ligt een gemeentelijk bijdrage voor het gebruik van onderwijs minder voor de hand.

3.4. FLERINGEN

In Fleringen is een vergelijkbare situatie als in Manderveen. Fleringen heeft ook een Kulturhus (‘De Spil’). De basisschool Heilig Hartschool staat naast dit Kulturhus en heeft 1037 m²B VO. De school is gebouwd in 1976 en behoeft veel onderhoud. De boekwaarde is stond in januari 2017 op €342.000,-. Ook is het gebouw niet functioneel voor het aanbieden van eigentijds c.q. hedendaagse onderwijs. De school huisvesten in het Kulturhus is een nadrukkelijke wens vanuit de school en het dorpsbelang. De exploitatie van het Kulturhus vormt (immers) ook een probleem. Een eerste inschatting is dat het Kulturhus relatief weinig aanpassingen behoeft om de basisschool te huisvesten.

Leerlingen

Het leerlingenaantal op de Heilig Hartschool in Fleringen is gering en zal in de toekomst nog meer teruglopen. De werkgroep vanuit Mijn Dorp 2030 gaat uit van 50 tot 90 leerlingen. Dat is een ruime bandbreedte om aan te houden voor het realiseren van een vervangende onderwijsvoorziening. TOF Onderwijs gaat

uit van een stabilisatie tussen de 60 en 70 leerlingen en verwacht dat de stijging die zichtbaar is in de prognoses niet realistisch is.

Ruimtebehoefte

Ook op de Heilig Hartschool is er is sprake van een normatieve leegstand. In de praktijk wordt een aanzienlijk deel van deze oppervlakte ingezet voor het onderwijs.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- De basisschool staat open voor integratie in het Kulturhus, de noodzaak wat betreft exploitatie ligt zowel bij de school als bij De Spil.
- Er is veel draagvlak en initiatief vanuit de werkgroep Mijn Dorp 2030 voor de herhuisvesting van de basisschool.
- Belangrijk voor de inpassing in Kulturhus is ook hier dat er sprake is van heldere afspraken over onderhoud en dagelijks beheer en exploitatie.
- Het huidig schoolgebouw vraagt veel onderhoud en technische aanpassingen; er zijn veel grote werkzaamheden gepland.
- De leegstand invullen door medegebruik met andere maatschappelijke functies is niet mogelijk en wenselijk vanwege concurrentie met het Kulturhus.
- De aanpassing van het Kulturhus voor de inhuizing van de basisschool lijkt een relatief voordelig scenario.

Inpassing Kulturhus

Vergelijkbaar met Manderveen is in Fleringen de werkgroep vanuit Mijn dorp 2030 actief als het gaat om het koppelen van maatschappelijke voorzieningen. Ook in deze kern spelen verschillende belangen een rol: de leefbaarheid voor alle bewoners in de kern, de exploitatie van de verschillende voorzieningen, de functionaliteit van de schoolgebouwen en de versterking van de saamhorigheid binnen de kern. De school ligt naast het Kulturhus, waarin al een aantal maatschappelijke voorzieningen gecentreerd zijn. Dat betekent dat ook hier gemakkelijker organisatorisch en inhoudelijk samengewerkt kan worden en dat dit wat betreft de exploitatie van zowel De Spil als de school gunstiger is.

Advies

Het schoolgebouw in Fleringen kent veel overcapaciteit en heeft hoge exploitatie- en onderhoudslasten. Het Kulturhus 'De Spil' staat naast de school en heeft voldoende capaciteit c.q. ruimte om de school te huisvesten in het Kulturhus. De verwachting is dat de kosten voor renovatie van het Kulturhus relatief laag zijn. Het advies is om vanuit de onderwijsvisie van de Heilig Hartschool verder te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de school in te passen in het Kulturhus en dit op korte termijn te realiseren. Dit komt zowel de exploitatie van de school als de exploitatie van het Kulturhus ten goede. Er moet dan tevens nagedacht worden over de herbestemming van het schoolgebouw (locatiegrootte is 2450 m²). De constructie die daar gehanteerd kan worden wat betreft financiering is vergelijkbaar met de constructie die beschreven is voor Manderveen.

3.5. LANGEVEEN

De Mariaschool in Langeveen is gebouwd in 1960 en heeft een BVO van 1306 m². Er is sprake van overcapaciteit die nu wordt ingezet voor het onderwijs. De functionaliteit van het gebouw is gedateerd en voldoet niet aan de hedendaagse onderwijskundige eisen en visie van de school. Het gebouw ligt tegen het Kulturhus 'De Gaarf' aan. De ruimtes worden daardoor niet ingezet voor medegebruik. De ruimtes in 'De Gaarf' worden, los van de

sportvoorziening niet ingezet voor onderwijs. De ruimte voor de BSO leent zich hier wel voor.

Leerlingen

Het leerlingaantal op de Mariaschool in Langeveen loopt terug. De dalende lijn die zichtbaar is in de prognoses zal naar verwachting stabiliseren rond de 100 leerlingen. Voorheen kwam er een aantal leerlingen uit Duitsland, maar vanwege de veranderde wetgeving rondom zorggelden, is dat een minder aantrekkelijke optie voor gezinnen.

Ruimtebehoefte

De leegstand op de Mariaschool is groot. Het grootste deel van deze ruimte wordt op dit moment niet ingezet voor onderwijs.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- Het afstoten dan wel afsluiten van de leegstaande delen is wenselijk vanwege de onderhouds- en exploitatiekosten en de uitstraling van de school.
- Voorafgaand aan een interne aanpassing (hetgeen beoogd wordt), is het wenselijk om deze aanpassing te baseren op een visie van de school op het toekomstig onderwijs en de daarbij horende organisatie.
- Het voorstel om het gebouw aan te passen door middel van overkapping van de patio leidt tot uitbreiding van het aantal vierkante meters hetgeen tegenstrijdig is aan de verminderde ruimtebehoefte.
- Het relatief laag gebouwde deel (plafondhoogtes) waar de onderbouw gehuisvest is, wordt door de school als een prettige onderwijsomgeving ervaren.

Interne aanpassingen

De Mariaschool heeft plannen om functionele aanpassingen te doen gebaseerd op een onderwijsconcept waarbij leerlingen in kleine groepen instructie krijgen en voor de verwerking gebruik maken van een ‘studielandschap-achtige’ omgeving. De plannen die er liggen zijn gebaseerd op het verbinden van de onder– en bovenbouw door middel van een overkapping van de patio. Dit betreft een uitbreiding van het gebouw.

Opvullen/afstoten leegstand

De Mariaschool in Langeveen kent een overcapaciteit. Er zijn verschillende mogelijkheden voor het afstoten van een deel van het gebouw, de twee onderstaand beschreven opties lijken het meest haalbaar:

- Afstoten deel A: dit deel wordt nu voor een deel ingezet, maar vanuit de visie en het gebruiksgemak van de school zou het wenselijk zijn om dit af te stoten.
- Afstoten deel B: dit deel is relatief laag gebouwd, met veel verschillende kleine en grote ruimtes. Door de medewerkers wordt dit ervaren als een prettige ruimte voor de onderbouw.

Op de volgende bladzijde zijn deze opties weergegeven op de plattegrond van de school.

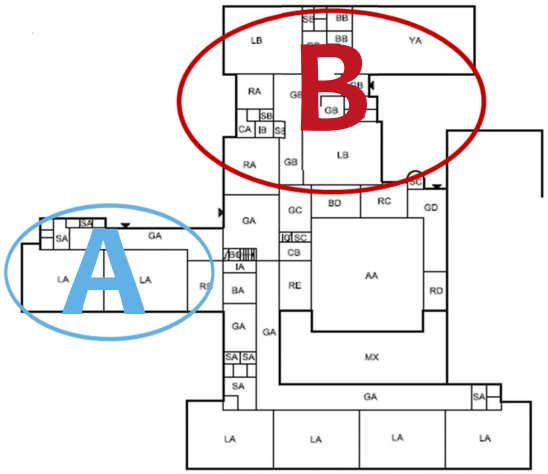

Advies

De overcapaciteit in Langeveen is groot en het gebouw is onvoldoende geschikt voor eigentijds onderwijs. De overcapaciteit en de functionele gedateerdheid zijn een goede reden om een deel van het gebouw af te stoten en de mogelijkheden van interne aanpassing te onderzoeken. Er zijn al plannen ontwikkeld waarbij de school aangegeven heeft welke compartimenten van de school behouden zouden moeten blijven. Het is echter van belang voor toekomstbestendige huisvesting om voorafgaand aan wijzigingen van de gebouwen na te denken over de onderwijs- en organisatievisie. Vanuit die visie moet nagedacht worden over een toekomstbestendige aanpassing, waarbij, gezien de overcapaciteit en het advies voor afstoten van een deel van het gebouw, een vorm van uitbreiding geen passende oplossing lijkt te zijn. Ons advies is om deel A af te stoten en dan twee units te creëren met beide een eigen leerplein. Hierbij kunnen ook verduurzamingsmaatregelen worden getroffen t.b.v. levensduurverlenging.

3.6. REUTUM

De Mariaschool in Reutum is in 1976 gebouwd. De school heeft naast het hoofdgebouw (942 m²) een recent gerenoveerde dependance (135 m²) die wordt gebruikt door het bedrijf Zikke en de mediatheek. De school zit in een onderwijskundig vernieuwingstraject waarbij ze de stap wil maken van ‘flexibel-innovatief’, naar ‘toekomstgericht’. De ruimte in de school leent zich niet volledig voor die vervolgstap. Daarvoor moet een toegankelijke verbinding met het studielandschap gemaakt worden en moeten de groepen worden omgezet in units. Er is nog een aantal grote onderhoudsposten gepland, zoals het vervangen van de cv. Het schoolplein is onlangs vernieuwd, waarbij er veel aandacht is geweest voor de verbinding tussen de verschillende doel- en leeftijdsgroepen binnen Reutum. De kinderopvang is nu gehuisvest in een boerderij, maar zou in overleg ook in de school een plek kunnen huren. Er is één lokaal dat leegstaat. Dit lokaal wordt nog niet ingezet voor medegebruik, maar dat zou wel een mogelijkheid zijn. Daarnaast heeft school ruimte voor medegebruik in het speellokaal. Naast de school wordt in Reutum het oude gebouw van de Rabobank op dit moment ingezet voor de huisvesting van maatschappelijk functies en verenigingsactiviteiten.

Leerlingen

Er is sprake van een dalend leerlingaantal op de Mariaschool in Reutum. De verwachting is dat het leerlingaantal rond de 100 leerlingen stabiliseert. In de leerlingenprognoses is dit hoger, maar zowel het schoolbestuur als de school zelf hebben de indruk dat het aantal lager zal uitkomen.

Ruimtebehoefte

Er is sprake van één lokaal leegstand in het huidige gebouw van de Mariaschool in Reutum. De dependance is niet opgenomen in de totale capaciteit, omdat deze opgevuld wordt door een onderwijsbedrijf en de mediatheek.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- Het binnenklimaat op de Mariaschool wordt als onprettig ervaren.
- Op de Mariaschool is het met de huidige indeling van het gebouw niet mogelijk om het onderwijs in units met een aangrenzend studielandschap vorm te geven.
- De leegstand wordt nu niet ingevuld, omdat de maatschappelijke voorzieningen terecht kunnen in het voormalig gebouw van de Rabobank.
- De ruimte van de dependance is ingevuld.
- De gymzaal is verbouwd.
- De verbinding en saamhorigheid vanuit Mijn Dorp 2030 is zichtbaar in de realisatie van het nieuwe school– en beweegplein.

Interne aanpassingen

Het is de wens de Mariaschool meer toegankelijk en geschikt te maken voor eigentijds onderwijs. In concreto betekent dit het realiseren van onderwijsunits die met een studielandschap zijn verbonden. Dit vraagt om een grootschalige verbouwing.

Advies

Het onderwijsteam van de Mariaschool is onderwijskundig vooruitstrevend. Voor de volgende onderwijskundige stap richting innovatief onderwijs vormt de huisvesting een blokkade. De aanpassingen om de klaslokalen te transformeren naar units (lokalen aan elkaar verbinden) en de aansluiting en inrichting van een studielandschap zijn kostbaar. De technische en functionele staat van het gebouw zijn op dit moment echter van voldoende kwaliteit, waardoor dit gebouw niet direct prioriteit heeft wat betreft renovatie. Er zijn wat zorgen rondom klimaatbeheersing, ons advies is om dit nader te onderzoeken. Ook kan er met het schoolbestuur bekeken worden wat er intern aangepast zou kunnen worden, waardoor het wat gemakkelijker wordt om eigentijds onderwijs aan te bieden.

3.7. MARIAPAROCHIE

De St. Alphonsus is gehuisvest in Mariaparochie. De school dateert uit 1921. In 2004 is de school uitgebreid. Het gebouw heeft een BVO van 2560 m² en vraagt veel onderhoud. Er is sprake van medegebruik, maar dat lukt niet altijd, vanwege de ‘concurrentie’ met het Kulturhus ‘De Haambrink’. De verwachting van de school is dat een groot deel van de leegstand de komende jaren gevuld wordt door de nieuwbouw die plaats gaat vinden in Almelo. De school heeft aantrekkingskracht door het dorpse karakter. De ambitie van de school is om een plusklas voor TOF Onderwijs op te zetten en dan de ruimte vanuit de St. Alphonsus te faciliteren. De school is tevreden met de huidige functionaliteit van het gebouw. De beheersing van het klimaat is op een aantal plekken in het gebouw een aandachtspunt.

Leerlingen

Het leerlingenaantal op de St. Alphonsus is de laatste jaren sterk afgenomen, dit heeft te maken met de stilstand van de nieuwbouwprojecten in Almelo. Intussen is de gemeente Almelo alsnog met deze projecten gestart, waardoor het mogelijk is dat het leerlingenaantal weer gaat stijgen.

Ruimtebehoefte

Er is sprake van grote leegstand in de St. Alphonsus. De ontwikkelingen omtrent nieuwbouw in Almelo zijn nog lastig te voorspellen, waardoor onduidelijk is in hoeverre dit in de nabije toekomst gevuld gaat worden.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- Functioneel voldoet het gebouw aan de wensen van de school.
- Er liggen op het gebied van onderwijs geen initiatieven vanuit de werkgroep Mijn Dorp 2030.
- Medegebruik van de leegstand is een probleem vanwege de concurrentie met het Kulturhus de Haambrink.
- De klimaatbeheersing in het nieuwe deel wordt door de school als een probleem ervaren.

Interne aanpassingen

Er zou nader onderzocht moeten worden in hoeverre de klimaatbeheersing aangepast kan worden.

Advies

Voor de St. Alphonsus is het wenselijk nader onderzoek te doen naar de noodzakelijke technische aanpassingen wat betreft de brandweervoorschriften. De functionaliteit van het gebouw voldoet aan de wensen van de school en de verwachting is dat de leegstand in de toekomst voor een deel opgevuld zal worden, vanwege de nieuwsbouwplannen in de gemeente Almelo. Het advies is om vanuit TOF Onderwijs een helder leegstandsbeleid op te stellen (wanneer wel of niet inzetten van leegstand, onder welke voorwaarden e.d.) Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur van TOF Onderwijs.

3.8. ALBERGEN

De basisschool die in Albergen is gevestigd is Kadoes. De school dateert uit 1991 en heeft een BVO van 2467 m². De komende jaren zal het leerlingenaantal dalen, onder andere door de vergrijzing van de kern. Er is door de woningstichting/-corporatie een deel aan de school gebouwd. Dit deel is nu niet meer nodig, er is sprake van leegstand.

Leerlingen

Het leerlingenaantal van Kadoes is de laatste jaren sterk afgenomen door de demografische ontwikkelingen in het dorp.

Ruimtebehoefte

Er is sprake van leegstand in het schoolgebouw van Kadoes. Voor een deel wordt dit opgevuld door een BSO-voorziening. De volledige capaciteit van het gebouw is bijna het dubbele van de feitelijk benodigde onderwijscapaciteit.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten

- Een deel van de onderwijslocatie is eigendom van de woningcorporatie.
- Het speellokaal in het nieuwste deel wordt sporadisch gebruikt vanwege het tegenvallende gebruiksgemak en de afstand tot de onderbouwgroepen van Kadoes.
- Er zijn geen initiatieven met betrekking tot de school vanuit de werkgroep van Mijn Dorp 2030.
- Het schoolgebouw voldoet, los van de grootte, technisch en functioneel aan de wensen van de school.
- Er zijn omtrent het onderwijs weinig ontwikkelingen vanuit de werkgroep Mijn Dorp 2030.

Opvullen/afstoten leegstand

Er is sprake van leegstand. Een deel van het schoolgebouw is eigendom van de woningcorporatie. Dit deel wordt nu met name gebruikt door de kinderopvangorganisatie Bambino voor de buitenschoolse opvang. De overige vormen van opvang van Bambino zijn gehuisvest in een eigen locatie in Albergen. Het gebouw bestaat uit drie delen, waarbij het eerste deel al voldoende capaciteit zou hebben voor het huidige aantal leerlingen.

Advies

De leegstand in het gehele gebouw waarin Kadoes is gehuisvest is groot. Het is wenselijk om hierover met de betrokken partijen (de gemeente, het schoolbestuur, de kinderopvangen en de woningcorporatie) in gesprek te gaan om de mogelijkheden voor het invullen dan wel afstoten van een deel van het gebouw te verkennen en een besluit hierover te nemen. Vervolgens is het goed om afspraken wat betreft onderhoud en beheer met elkaar te maken. De concentratie van de kinderopvang in het gebouw zou een wenselijke ontwikkeling zijn. Hiertoe dient de kinderopvang uit het huidige gebouw te vertrekken. Dit gebouw is echter eigendom van Bambino. Wellicht kunnen er afspraken worden gemaakt tussen de woningcorporatie, de gemeente en KDO over het overnemen en herbestemmen van de locatie voor kinderdagopvang van Bambino.

3.9. VASSE

In Vasse staat de Mariaschool. Deze is gebouwd in 1931 en heeft een BVO van 1258 m². Tegen de Mariaschool is de multifunctionele accommodatie ‘t Eschhoes gebouwd. De Mariaschool heeft normatief één lokaal leegstand op dit moment, deze wordt echter ingezet voor het onderwijs en de school ervaart dit niet als overcapaciteit. Het gebouw is functioneel goed inzetbaar, een aantal kleine aanpassingen is wenselijk bijvoorbeeld met betrekking tot geluidsdicht maken van de deuren tussen de groepen.

Leerlingen:

Het leerlingenaantal op de Mariaschool is de afgelopen jaren sterk gedaald. De verwachting is dat het aantal rond 135 leerlingen zal stabiliseren.

Ruimtebehoefte:

Er is sprake van geringe leegstand, dit wordt door de school ingezet als onderwijsruimte.

Uitgangspunten, wensen, knelpunten:

- De leegstand wordt positief ervaren: voldoende ruimte voor eigentijds onderwijs.
- De situatie in Vasse met alle maatschappelijke voorzieningen gecentreerd is prettig voor alle maatschappelijke partners.
- Er ligt een wens bij de school voor een aantal kleine technische aanpassingen m.b.t. geluidsisolatie.

Interne aanpassingen

De Mariaschool in Vasse is functioneel heel tevreden, maar ziet nog wel kansen als het gaat om de geluidsisolatie tussen de verschillende onderwijsruimtes.

Advies

De situatie op de school in Vasse is zowel technisch als functioneel prettig voor de school. Er is sprake van een kleine overcapaciteit, maar door de school wordt dit niet zo ervaren, deze extra ruimte wordt ingezet voor

onderwijsactiviteiten. Er zijn wat kleine aanpassingen gewenst die geen grote kosten impliceren, dit zou meegenomen kunnen worden in het reguliere onderhoudsbeleid van TOF Onderwijs.

4. HUISVESTINGSAGENDA

Op basis van de diverse gevoerde gesprekken, de functionele en technische schouwen van de gebouwen, de analyse van de onderwijskundige en gebouwelijke informatie van de betrokken scholen en de in het vorige hoofdstuk opgenomen advisering, wordt onderstaande huisvestingsagenda c.q. prioritering voorgesteld voor de optimalisering van de onderwijs voorzieningenstructuur in de gemeente Tubbergen.

4.1. HUISVESTINGSAGENDA 2018 - 2023

Nieuwbouw

1. Vervangende nieuwbouw voor de Aloysiusschool te Geesteren.

Inpassing

2. Inpassing van de Heilig Hartschool in het Kulturhus 'De Spil' te Fleringen.
3. Inpassing van de 7 Mijlen in het 'Kulturhus Manderveen' te Manderveen.

Afstoten leegstand

4. Afstoten/opvullen leegstand basisschool Kadoes te Albergen.
5. Afstoten leegstand en interne aanpassingen Mariaschool te Langeveen.

Technische en functionele aanpassingen

6. Technische aanpassingen St. Alphonsus te Mariaparochie.

Inclusief 6 (aanpassingen Mariaschool Langeveen).

4.2. HUISVESTINGSAGENDA 2024 E.V.

Technische en functionele aanpassingen & leegstandsbeleid

7. Functionele en technische aanpassingen Mariaschool te Reutum
8. Functionele en technische aanpassingen Mariaschool te Vasse
9. Afstoten/invullen leegstand St. Alphonsus te Mariaparochie (in afwachting van ontwikkelingen in Almelo Noord).

4.3. PLANNING

2017/2018:

Geesteren:

- Locatiestudie
- Opstellen onderwijs- en huisvestingsvisie en -concept (PvE)

Langeveen:

- Opstellen onderwijs- en huisvestingsvisie en -concept
- Inpassingsstudie

Fleringen:

- Opstellen onderwijs- en huisvestingsvisie en -concept (PvE)

Manderveen:

- Opstellen onderwijs- en huisvestingsvisie en -concept (PvE)

5. FINANCIERING

In deze paragraaf wordt ingegaan op de diverse financiële aspecten van de onderwijshuisvesting. Allereerst wordt ingegaan op huidige kosten voor de onderwijshuisvesting in de gemeente Tubbergen en de (indicatieve) dekking hiervoor vanuit de middelen uit het Gemeentefonds, die de gemeente Tubbergen ontvangt. Vervolgens wordt ingegaan op de investeringskosten van de voorstellen die in dit IHP zijn gedaan.

5.1. FINANCIËN ONDERWIJSHUISVESTING

Het realiseren van de in het vorige hoofdstuk staande huisvestingsagenda vraagt de nodige investeringen. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met de huidige uitgaven voor de onderwijshuisvesting en de ruimten binnen de gemeentelijke en schoolbestuurlijke begroting.

Wat betreft de huidige kapitaallasten voor het primair en voortgezet onderwijs is sprake van circa € 575.000 (2017). Deze kapitaallasten nemen af naar circa € 430.000 in 2030 bij ongewijzigd beleid (zonder rekening te houden met de voorstellen in dit voorliggende IHP). In deze kapitaallasten is nog geen rekening gehouden met de aanvullende (kapitaal-)kosten voor het bewegingsonderwijs, eventuele huurlasten en de kosten voor verzekeringen en belastingen voor rekening van de gemeente. In die zin zullen de werkelijke kosten voor de onderwijshuisvesting iets hoger zijn dan de hierboven genoemde bedragen.

De betreffende kapitaallasten zijn ter dekking van de lopende boekwaarden (af te lossen leningen). Anno 2017 bedragen de totale boekwaarden voor het primair onderwijs circa € 8,2 miljoen. Deze nemen bij ongewijzigd beleid vanzelfsprekend af de komende jaren. Door de voorstellen in dit IHP nemen de kapitaallasten echter toe. In 2021 is sprake van circa € 11,4 miljoen aan boekwaarden, in 2030 is de totale boekwaarde gedaald naar circa € 10,4 miljoen.

Wat betreft de inkomsten voor de onderwijshuisvesting is sprake van een indicatieve uitkering uit het Gemeentefonds voor de gemeente Tubbergen van circa € 1,25 miljoen. Dit bedrag kan onderverdeeld worden in een deel gebaseerd op het aantal leerlingen primair onderwijs. Dit deel is circa € 875.000. Een deel van circa € 375.000 is gebaseerd op het aantal leerlingen voortgezet onderwijs. De uitkering uit het Gemeentefonds wordt jaarlijks geïndexeerd, hetgeen kan leiden tot een hogere uitkering. Anderzijds dient rekening te worden gehouden met krimp waardoor de maatstaven (aantal leerlingen) wijzigen en er dus sprake is van een geringer aandeel onderwijshuisvesting in de uitkering uit het Gemeentefonds.

De middelen onderwijshuisvesting uit het Gemeentefonds zijn niet geoormerkt, ze maken onderdeel uit van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. Binnen de huidige gemeentelijke begrotings- en besluitvormingscyclus van de gemeente is geen sprake van oormerking van deze ‘niet-geoormerkte’ middelen, zodat als het ware er sprake is van een gesloten financiële huishouding waarbinnen de huisvesting gerealiseerd moet en in dit geval kan worden (en waarbij de jaarlijkse vrijval van kapitaallasten de investeringsruimte bepaalt). De besluitvorming over onderwijshuisvesting

vindt plaats in het kader van het gemeentebreed meerjaren investeringsbeleid. De schoolbesturen kunnen geen rechten ontlenen aan deze indicatieve bedragen.

Wel kan worden geconcludeerd dat de huidige uitgaven voor de onderwijshuisvesting minder zijn dan de indicatieve inkomsten uit het Gemeentefonds.

5.2. INVESTERINGSAGENDA IHP

5.2.1 VERVANGENDE NIEUWBOUW

De kosten voor vervangende nieuwbouw zijn berekend op basis van de lange termijnbehoefte wat betreft de leerlingenaantallen. Op basis van de leerlingenaantallen c.q. -prognoses in 2030 is vervolgens de ruimtebehoefte berekend. Deze normatieve ruimtebehoefte is vertaald naar een stichtingskostenbedrag op basis van enerzijds de normbedragen zoals deze zijn opgenomen in de verordening onderwijshuisvesting, prijspeil 2017, en anderzijds op basis van kengetallen uit het zogenaamde BouwkostenKompas. In het BouwkostenKompas worden per provincie referentieprojecten geanalyseerd op bouwkosten. De ramingen uit het BouwkostenKompas liggen hoger dan de ramingen op basis van de normbedragen uit de verordening onderwijshuisvesting. Ook het Bouwbesluit 2015, dat gezien kan worden als een wettelijk minimum, ligt al hoger dan de VNG-normering. Dit maakt dat over de stichtingskosten voor onderwijshuisvesting veel discussie is, waarbij het gaat over de veelal aanwezige mismatch tussen de jaarlijks door de VNG vastgestelde normkosten voor onderwijshuisvesting versus de daadwerkelijke stichtingskosten. De ervaring leert dat de VNG-normen gegeven de marktontwikkeling onvoldoende zijn voor de realisering van passende, eigentijdse onderwijshuisvesting, die voldoet aan de huidige eisen van het Bouwbesluit. Deze verschillen variëren overigens per gebied in Nederland. Diverse kengetallen laten zien dat realisatie van onderwijshuisvesting niet realiseerbaar is op basis van de VNG-normen omdat in deze normering onvoldoende rekening wordt gehouden met hedendaagse keuzes met betrekking tot energiehuishouding, duurzaamheid, binnenklimaat.

Vanwege deze verschillen tussen de normering en de veelal werkelijke stichtingskosten zijn in dit hoofdstuk beide ramingen – VNG-normering en kengetallen van recent gerealiseerde basisscholen in Overijssel (bron BouwkostenKompas) - in beeld gebracht. De stichtingskosten op basis van de VNG-normering en de kengetallen uit het BouwkostenKompas zijn vervolgens vertaald naar jaarlijkse kapitaallasten op basis van een lineaire financiering van 40 jaar en een rekenrente van 1 %.

Met inachtneming van bovenstaande is de hierna opgenomen financiële uitwerking een ruwe schatting van de stichtingskosten en jaarlijkse kapitaallasten van de nieuwbouw voor de St. Aloysius te Geesteren. Te zien is dat de stichtingskosten variëren van € 2,4 miljoen (VNG-normering) tot circa € 3,6 miljoen (BouwkostenKompas). De kapitaallasten variëren van circa € 75.000 à € 110.000.

Vanzelfsprekend is sprake van aanvullende kosten. Deze kosten zijn echter in hoge mate afhankelijk van de te maken keuze met betrekking tot de locatie. Wanneer realisatie plaatsvindt op de huidige locatie, behoeft er geen locatie verworven te worden, maar is er wellicht tijdelijke huisvesting nodig. Bij een locatie elders is er geen tijdelijke huisvesting nodig, maar dient er wellicht een locatie aangekocht te worden en dienen er infrastructurele aanpassingen gedaan te worden (verkeer, parkeren, e.d.). Ook dient rekening te worden

gehouden met sloopkosten (en eventueel het verwijderen van asbest), dit wordt bekostigd door de gemeente. Voor het gebouw van de Aloysiusschool zal dit gaan om ca € 75.000. Er is geen rekening gehouden met eventuele opbrengsten van af te stoten locaties. De huidige locatie middenin Geesteren is wellicht een interessante ontwikkellocatie voor andere functies (woningbouw). Deze opbrengsten zijn wellicht nodig voor het aankopen van een locatie elders plus eventuele infrastructurele aanpassingen.

Vervangende nieuwbouw	Bouwkosten normbedrag	Bouwkosten kengetallen	Gem. kap. lasten normbedrag 1 %, 40 jaar Lineair	Gem. kap. lasten kengetallen 1 %, 40 jaar Lineair
Aloysius	€ 2.432.923	€ 3.568.062	€ 73.292	€ 107.488

5.2.2 INPASSSING IN KULTURHUSEN

Voor het inpassen van de basisscholen 7 Mijlen en de Heilig Hartschool in de Kulturhusen is vooralsnog een kengetal voor renovatie en aanpassing opgenomen van € 1.200 per m². Met inachtneming van dit kengetal is hieronder een beeld gegeven van de benodigde financiën (stichtingskosten en de jaarlijkse kapitaallasten). Dit is vertaald naar de jaarlijkse kapitaallasten op basis van een lineaire financiering van 25 jaar en een rekenrente van 1 %. Daarnaast is er een bedrag geraamd voor de sloopkosten van de huidige locaties, voor de 7 Mijlen gaat dit om circa € 17.500 en voor de Heilig Hartschool om circa € 25.000.

Inpassing Kulturhus	Geraamde kosten renovatie	Gem. kap. lasten renovatie
7 Mijlen	€ 600.000	€ 27.120
Heilig Hartschool	€ 300.000	€ 13.560

Gezien de eigendomsverhoudingen bij de Kulturhusen zou de stichting van het Kulturhus de aanpassingen moeten doen voor de inhuizing van de basisscholen. Vervolgens worden de kosten verrekend in de huurpenningen aan de gebruikers. Vanuit de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting van de gemeente moeten er nadere afspraken gemaakt worden tussen de stichting Kulturhus, de gemeente en TOF Onderwijs. De Stichting Kulturhus is verhuurder aan de gemeente voor het onderwijsdeel, die vervolgens het onderwijsdeel in het Kulturhus om niet in bruikleen geeft aan de basischool. Dit betekent, uitgaande van de voorgestelde constructie, dat de gemeente vanuit haar zorgplicht een (structurele) huurvergoeding betaalt aan de stichting Kulturhus. De hoogte van de huurvergoeding tussen de gemeente en de stichting Kulturhus is afhankelijk van het vraagstuk wie de investering voor de aanpassingen doet. Indien de gemeente deze aanpassingen doet, is sprake van een lagere huur dan wanneer de stichting Kulturhus dat doet.

Tussen TOF Onderwijs en het Kultuurhus moeten vervolgens aanvullende afspraken worden gemaakt over:

a. Het dagelijks beheer en de exploitatie van het onderwijsdeel; doet de school i.c. TOF Onderwijs dit zelf voor haar eigen deel met de middelen die ze hiervoor ontvangt van de Rijksoverheid of draagt ze (een deel van) de materiële instandhoudingsvergoeding over aan het Kulturhus die het gehele onderhoud, facilitair beheer en de exploitatie verzorgt.

b. Het over een weer gebruiken van elkaars ruimten; vindt dit plaats om niet of moeten hiervoor vergoedingen overgedragen worden.

De inhuizing in de Kulturhusen betekent dat de huidige situatie van relatief lage kapitaallasten voor de twee betreffende schoolgebouwen wordt gewijzigd in een situatie van structurele huur. Het voordeel hiervan is echter dat renovatie of vervangende nieuwbouw voor deze twee locaties wordt voorkomen en daarmee wellicht ook hoge kosten op termijn en structureel hogere (kapitaal-)lasten voor de gemeente.

5.2.3 INTERNE AANPASSINGEN

Voor het intern aanpassen van de Mariaschool in Langeveen is eveneens een kengetal voor renovatie opgenomen van € 1.200 per m² BVO. Daarnaast zijn de sloopkosten geraamd, dat is circa € 5.000 en is er een inschatting gemaakt van de afwerkingskosten (de kosten om na sloop het gebouw te upgraden), dat zal gaan om circa € 100.000. Hieronder is een beeld gegeven van de benodigde financiën (stichtingskosten en de jaarlijkse kapitaallasten).

Interne aanpassingen	Geraamde kosten renovatie	Gem. kap. lasten renovatie
Mariaschool L.	€ 460.000	€20.792

5.3. TOTAALOVERZICHT INVESTERINGSKOSTEN

Hieronder is een totaaloverzicht gegeven van de benodigde stichtingskosten voor de vervangende nieuwbouw, de inpassingen in de Kulturhusen en de interne functionele en technische aanpassingen.

Overzicht Kosten	**Bouwkosten normbedrag**	**Bouwkosten kengetallen**	**Gem. kap. lasten normbedrag**	**Gem. kap. lasten kengetallen**
Aloysius	€ 2.432.923	€ 3.568.062	€ 73.292	€ 107.488
	Bouwkosten		**Gem. kapitaallasten**	
7 Mijlen	€ 600.000		€ 27.120	
Heilig Hartschool	€ 300.000		€ 13.560	
Mariaschool L.	€ 460.000		€20.792	
Totaal	€ 3.792.923	€ 4.928.062	€ 134.764 (0-25 jaar)	€ 168.960 (0-25 jaar)

5.4. TOTAALOVERZICHT KAPITAALLASTEN

Wanneer rekening wordt gehouden met de hiervoor beschreven investeringsagenda en de huidige kapitaallasten voor de onderwijshuisvesting, kan geconcludeerd worden dat de verdergaande vernieuwing van de huisvesting in beginsel kan plaatsvinden binnen de middelen onderwijshuisvesting die de gemeente ontvangt vanuit het Gemeentefonds. In de grafiek op de volgende bladzijde is de ontwikkeling van de kapitaallasten weergegeven. De blauwe kolommen geven de ontwikkeling van de huidige kapitaallasten weer. Uitgaande van realisatie van de plannen in Manderveen, Langeveen en Fleringen in 2018 en realisatie van de vervangende nieuwbouw in Geesteren in 2020 nemen de kapitaallasten conform de gemeentelijke systematiek toe in respectievelijk 2019 en 2021 (de kapitaalasten gaan lopen in het jaar na realisatie van de planvorming). Door de huisvestingsvoorstellen en de daarmee gemoeide investeringen zullen de kapitaallasten in 2021 stijgen naar circa € 700.000. In 2030 zullen de huisvestingslasten circa € 600.000 bedragen. De (vanzelfsprekend) grootste toename van de kapitaallasten wordt veroorzaakt door de vervangende nieuwbouw van de basisschool te Geesteren. De kapitaallasten blijven echter binnen de indicatieve bedragen van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds (behoudens in 2021 en 2022).

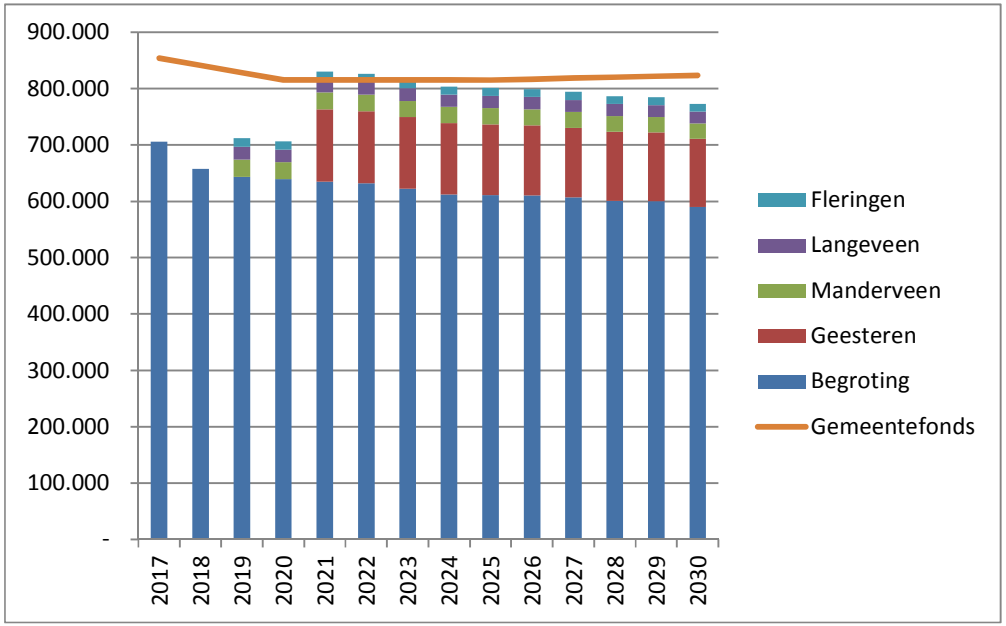

De gemeente hanteert hierbij een aantal uitgangspunten, zoals hieronder geformuleerd.

Uitgangspunten financiële verkenning integraal huisvestingsplan onderwijs			
FINANCIEEL (vaste gegevens)			
BASIS			
richtlijnen nBBV			
huisvestingsvoorstel VNG december 2016			
te verwachten investeringen tot en met 2030			
geen rekening gehouden met ontwikkelingen af te stoten vastgoed (dus budgettair neutraal)			
geen rekening gehouden met mogelijke kosten openbare ruimte			
geen rekening gehouden met mogelijke kosten verkeersmaatregelen			
geen rekening gehouden met mogelijke kosten noodlokalen tijdens bouwwerkzaamheden			
cijfers tm 2021 op basis begroting 2017			
aangevuld met cijfers 2022 tm 2030			
bedragen × € 1.000			
Investeringsbedragen nieuwbouw op basis normen VNG (bouwkosten zijn hoger)			
Inkomsten algemene uitkering zijn niet geoormerkt (fictieve berekening)			
Inkomsten algemene uitkering betreft onderwijshuisvesting en de overige educatie			
Voor een goede vergelijking inkomsten/uitgaven zijn ook de kosten overige educatie meegenomen			
EXPLOITATIE			
rente	1,0%		
afschrijving nieuwbouw	afschrijven 40 jr		
afschrijving renovatie	afschrijven 25 jr		
Fleringen	Inpassing Kulturhus		
Manderveen	Inpassing Kulturhus		
Langeveen	Aanpassing		
Geesteren	Nieuwbouw		
FINANCIËLE PLANNING (variabelen)		*Investeringen × € 1.000*	
Fleringen	afschrijven 25 jr	jaar 2018	€ 300
Manderveen	afschrijven 25 jr	jaar 2018	€ 600
Langeveen	afschrijven 25 jr	jaar 2018	€ 460
Geesteren	afschrijven 40 jr	jaar 2020	€ 3.684
Meerdere scenario behoren tot de mogelijkheden. Biovenstaande is dus een indicatie			

Uitzondering hierop is dat in de besluitvorming wordt uitgegaan wordt van de normkosten, zoals die beschreven zijn in de verordening onderwijshuisvesting van de gemeente Tubbergen. De hiervoor staande grafiek geeft echter de ontwikkeling van de kapitaallasten weer wanneer sprake is van investeringen op basis van de kengetallen uit het BouwkostenKompas. Dit omdat het waarschijnlijk is dat het normbedrag niet voldoende is om nieuwbouw te realiseren volgens de eerdergenoemde beoogde kwaliteit zoals beschreven door de PO-raad. De gemeente en het schoolbestuur hebben echter wel de ambitie om een schoolgebouw te realiseren dat voldoet aan de beschreven kwaliteitseisen en gaan te zijner tijd met elkaar in gesprek over hoe dit te realiseren is. Dit zou kunnen leiden tot een vervolg van de besluitvorming rondom de financiering van de nieuwbouw.

5.5. FINANCIERING

Scholen ontvangen als onderdeel van de lumpsumvergoeding voor de huisvesting een materiële instandhoudingsvergoeding voor exploitatie en onderhoud. In principe hebben PO en SO (nog) een wettelijk investeringsverbod. Schoolbesturen mogen de lumpsummiddelen van het Rijk slechts aanwenden voor die zaken waarvoor de middelen zijn bedoeld (o.a. artikel 148, WPO). In het kader van de overdracht van de verantwoordelijkheden voor onderhoud van de gemeente naar de schoolbesturen is echter ruimte gegeven voor investeringen vanuit de schoolbesturen wanneer het leidt tot voordelen in de exploitatie (en derhalve terugverdiend kunnen worden vanuit de exploitatie).

De gemeente ontvangt als onderdeel van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds middelen voor de onderwijshuisvesting. Deze middelen zijn echter niet geoormerkt, maar onderdeel van de lokale integrale afweging met

betrekking tot de begroting. Jaarlijks worden keuzes hierin gemaakt voor de diverse beleidsterreinen.

In het kader van het vernieuwen en verduurzamen van de huisvestingsportefeuille is het wenselijk een eventuele schoolbestuurlijke bijdrage te koppelen aan de investeringsagenda van de gemeente voor wat betreft de onderwijshuisvesting. Op die wijze kan meer investeringsruimte worden gerealiseerd en derhalve een hogere kwaliteit. Deze extra schoolbestuurlijke investeringen moeten wel duidelijk leiden tot extra kwaliteit in de exploitatiefase van de scholen (en mogen bijvoorbeeld niet nodig zijn vanwege een tekortschietende basisfinanciering voor de onderwijshuisvesting).

Het combineren van geldstromen om zo gezamenlijk een hoger ambitieniveau te realiseren, kan door een vorm van voorfinanciering waarbij conform wet- en regelgeving de verantwoordelijkheid voor exploitatie en onderhoud bij de schoolbesturen blijft liggen. Bij voorfinanciering wordt een deel van het investeringsbedrag voorgefinancierd door de gemeente en binnen een bepaalde termijn terugbetaald door het schoolbestuur (vanuit de voordelen in de materiële exploitatie).

Omdat de bovenstaande projecten bijdragen aan zowel de ambities, doelstellingen en verantwoordelijkheden van de gemeente als schoolbesturen (een gezonde en kwalitatief betere leer- en werkomgeving, makkelijker in onderhoud, lagere energiekosten, etc.), kan vanuit dat perspectief ook overwogen worden te komen tot een vorm van gezamenlijke financiering c.q. cofinanciering, waarbij niet alleen gekeken wordt naar de investeringskosten maar ook naar de exploitatiekosten.

Door vanaf het begin van de investering na te denken over de exploitatiefase van het gebouw kunnen wellicht investeringen worden gedaan die op langere termijn terugverdiend kunnen worden in de exploitatie van de school. Hierbij is te denken aan maatregelen in het kader van duurzaamheid waardoor sprake is van verminderde energielasten. Ook de materialisatie is van belang ten behoeve van de toekomstige hoogte van de onderhoudskosten. Door goede keuzes in de investeringsfase kunnen wellicht voordelen worden bereikt in de exploitatiefase. Het samen financieel verantwoordelijk zijn, wordt tevens ingegeven door het gedeeld eigendom van schoolgebouwen: schoolbesturen zijn juridisch eigenaar van gebouwen en hebben baat bij een gunstige exploitatie die het resultaat is van betere initiële kwaliteit c.q. investering (waarvoor de gemeente formeel verantwoordelijk is), de gemeente is economisch eigenaar en heeft tijdens de exploitatiefase baat bij een gebouw dat ook breder inzetbaar is doordat het van goede kwaliteit is. In de vervolgfase van de diverse projecten dient dit verder uitgewerkt te worden tussen de gemeente Tubbergen en TOF Onderwijs.

5.6. INVESTERINGSAGENDA 2024 E.V.

Voor de projecten die gepland staan voor De Mariaschool te Reutum en de Mariaschool te Vasse kan uitgegaan worden van een kengetal van € 1400,- per m² BVO. Voor Reutum gaat het met name om functionele aanpassingen om het gewenste onderwijsconcept beter vorm te kunnen geven, in Vasse heeft het te maken met verbeteren van isolatie t.b.v. geluidsoverlast, dit zal een geringe aanpassing zijn. De ontwikkeling in Mariaparochie zijn nog dusdanig onduidelijk dat het niet zinvol is om hier een raming voor te maken. Wanneer de leegstand ingevuld zal worden, zal ook dit gebouw op termijn in aanmerking komen voor renovatie.

6. CONCLUSIES

Het gebouwenbestand van de basisscholen in de gemeente Tubbergen is wisselend van functionele en technische kwaliteit. De leegstand is aanzienlijk en neemt de komende jaren toe. Deze leegstand is veelal niet in te vullen met andere functies omdat dit of concurreert met een aanwezig Kulturhus of andere maatschappelijke voorziening of omdat er geen aanvullende behoefte is aan extra ruimte vanuit andere maatschappelijke voorzieningen, organisaties of verenigingen. Met het ouder worden van de gebouwen en daarmee toenemende kosten voor onderhoud en exploitatie voor TOF Onderwijs is het van belang dat er maatregelen worden genomen om de onderwijscapaciteit passend te maken voor het toekomstig aantal leerlingen. Dit voorkomt dat er onevenredig veel middelen van TOF Onderwijs naar de instandhouding van de schoolgebouwen gaan in plaats van naar het onderwijsproces. Voor de vermindering van de leegstand wordt in dit IHP een aantal concrete voorstellen gedaan:

a. Nieuwbouw St. Aloysius te Geesteren;
b. Inhuizing basisscholen 7 Mijlen en de Heilig Hartschool in de in die kernen aanwezige Kulturhusen;
c. Afstoten leegstand en interne aanpassingen Mariaschool Langeveen;
d. Afstoten leegstand Kadoes.

Met deze voorstellen wordt het gebouwbestand passend gemaakt voor de toekomstige leerlingenaantallen en wordt een voorzieningenstructuur gerealiseerd die passend is bij het toekomstig onderwijs van de betreffende school. Tevens ontstaat een vernieuwing van het gebouwenbestand waardoor de exploitatie wordt geoptimaliseerd voor TOF Onderwijs.

Deze optimalisering van de exploitatie heeft een positief effect op het onderwijs; meer middelen komen beschikbaar voor het primaire proces van de verschillende scholen.

In de optimalisering van de voorzieningenstructuur voor het basisonderwijs blijft het uitgangspunt dat in iedere kern een onderwijsvoorziening wordt gehandhaafd. Deze voorzieningen voor basisonderwijs zullen daar waar mogelijk en wenselijk geïntegreerd worden met andere maatschappelijke voorzieningen waaronder de Kulturhusen. Dit zal de verbinding en daarmee ook de leefbaarheid in de kernen moeten behouden en zo mogelijk versterken. Daarnaast is een van de uitgangspunten van de gemeente Tubbergen en TOF Onderwijs om ervoor te zorgen dat iedere onderwijsvoorziening voldoende mogelijkheden heeft om vanuit hun onderwijsvisie kwalitatief en eigentijds onderwijs aan te bieden.

Voor het behoud van een goede voorzieningenstructuur is het ook van belang dat er sprake is van samenwerking tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs binnen Tubbergen. Dit zal het marktaandeel van het Canisius ook ten goede komen.

De versterking van de voorzieningenstructuur betekent dat er de komende jaren een aantal investeringen moeten worden gedaan in de onderwijshuisvesting. Op basis van de nu voorliggende plannen gaat het in totaal om een investeringsbedrag van circa € 5 miljoen. Deze investeringen zijn

nodig om de leefbaarheid en de kwaliteit van het onderwijs te behouden en waar mogelijk een impuls te geven.

7. ACTIEPLAN

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan zijn de volgende acties en planning aan de orde voor verdere uitvoering.

7.1. BESLUITVORMING SCHOOLBESTUUR EN GEMEENTE

Het voorliggende document dient te worden vastgesteld door de schoolbesturen en de gemeente als basis voor verdere uitwerking van de inhoudelijke ambities en de huisvestingsplannen.

Op basis hiervan kan dan verdere planontwikkeling plaatsvinden. Deze planontwikkeling betreft enerzijds de realisatie van de huisvestingsambities daar waar het gaat om nieuwbouw en inpassingen binnen een Kulturhus en anderzijds de verdere vormgeving van de aanpassingen.

Onderdeel van de gemeentelijke besluitvorming vormt de beschikbaarstelling van middelen voor planontwikkeling en realisatie. Hierbij zal het in eerste instantie gaan om planontwikkeling met betrekking tot de vernieuwing van de huisvesting van de Aloysiusschool in Geesteren, het inpassen van de 7 Mijlen en de Heilighartschool in de Kulturhusen en het aanpassen van de Mariaschool in Langeveen.

7.2. HUISVESTING & INTERNE AANPASSINGEN

Na besluitvorming over het huisvestingsplan wordt gestart met de planontwikkeling. Deze planontwikkeling omvat op hoofdlijnen een tweetal aspecten:

1. Locatieonderzoek en -keuze

Voor de realisatie van de nieuwbouw dient een locatieonderzoek en -keuze plaats te vinden. In overleg met de betrokken school dient onderzocht te worden waar de school het beste gerealiseerd kan worden. Hierin spelen onderwijskundige, verkeerskundige, stedenbouwkundige aspecten een belangrijke rol een daarnaast ook de uitgangspunten en wensen van de werkgroep Mijn dorp 2030. Er dient sprake te zijn van een goede en veilige bereikbaarheid van de locatie waarbij rekening wordt gehouden met bestaande leerlingenstromen. Ook vraagt de verkeerskundige situatie de nodige aandacht (brengen en halen, parkeren). Afhankelijk van de locatiekeuze, zal er rekening gehouden moeten worden met vervangende huisvesting voor tijdens de bouw. Na de locatiekeuze zal er waarschijnlijk een RO-procedure gestart moeten worden om te komen tot planontwikkeling (bestemmingsplanprocedure).

2. Ontwikkeling onderwijs- en huisvestingsconcept

De nieuwe huisvesting beoogt een belangrijke impuls te zijn voor de leefbaarheid in de kern. Hiertoe dient een integraal inhoudelijk concept te worden ontwikkeld met de betreffende school en aanvullende functies. Wat betreft de aanvullende functies gaat het hier om maatschappelijke voorzieningen. De schoolbesturen hebben hierin de regierol wat betreft het

betrekken van de kindfuncties. Het inhoudelijk concept dient ruimtelijk vertaald te worden in een huisvestingsconcept (programma van eisen, relatieschema e.d.). Het huisvestingsconcept vormt de basis voor de realisatie van het cluster.

- *Samenwerkingsovereenkomst Kindcentrum*

Voordat sprake is van daadwerkelijke realisatie dient ook sprake te zijn van een samenwerkingsovereenkomst tussen betreffende school en de maatschappelijke voorzieningen en eventueel overige (kind-)functies waarin aangegeven wordt op welke wijze er samenwerking plaatsvindt op inhoud, organisatie en huisvesting. In de overeenkomst wordt de samenwerkingsambitie belegd en de wijze waarop dit organisatorisch vorm krijgt. Het betreft hier een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, de betrokken schoolbesturen en eventuele overige organisaties.

3. Bepalen ontwikkelingsstrategie

Onderdeel van de uitwerking omvat ook de wijze van aanbesteding en ontwikkeling van het cluster. In onderwijshuisvesting is veelal een schoolbestuur bouwheer. Omdat sprake is van meerdere functies moeten hierover nadere afspraken worden gemaakt alsmede de wijze waarop de aanbesteding/ontwikkeling plaatsvindt (traditioneel versus innovatief/integraal).

4. Integrale afstemming

Het huisvestingsplan is een integraal plan voor de gehele gemeente (het gehele onderwijsveld en eventueel aanvullende functies). Het zorgdragen voor een integrale afstemming en samenhang is dan ook belangrijk in het verdere proces. Dit betekent niet dat andere scholen of instanties de ontwikkeling van dit cluster kunnen blokkeren of traineren, maar wel dat keuzes ook bezien worden in het licht van de verdere ontwikkeling in de voorzieningenstructuur in Tubbergen.

De integrale afstemming en samenhang heeft ook betrekking op de vormgeving en invulling van de voorschoolse periode en de daarbij aan de orde zijnde (kinderopvang-)organisaties.

COLOFON

Onderwerp	|	Integraal Huisvestingsplan Gemeente Tubbergen
Opdrachtgever	|	Gemeente Tubbergen TOF Onderwijs
Projectteam	|	Krijno van Vugt – M3V Marjolein Wiegman – M3V
Datum	|	Augustus 2017
Ons kenmerk	|	O001-TBB-IHP-Integraal Huisvestingsplan

BIJLAGE 1 GEGEVENS KERNEN

TUBBERGEN

Leerlingenaantal De Wiekslag

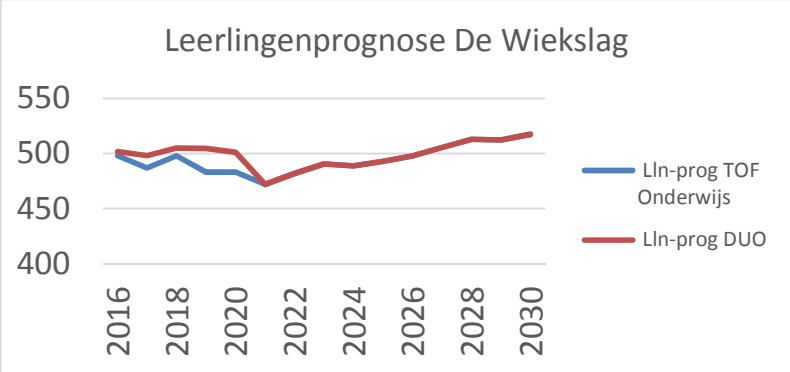

Ruimtebehoefte De Wiekslag

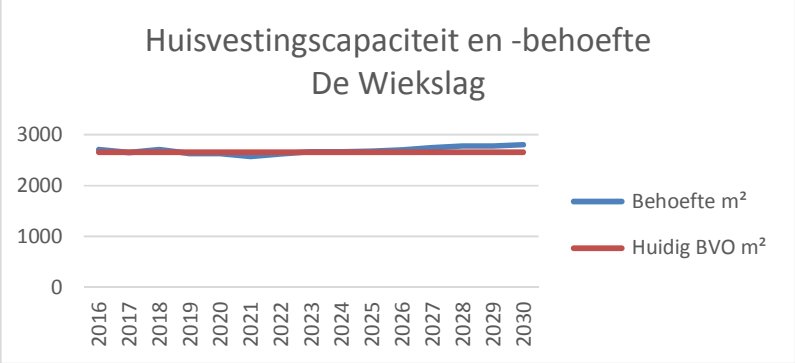

Overzicht De Wiekslag (incl. lln van De Marke)

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	498	2705	-48
2017	487	2650	7
2020	483	2629	28
2025	493	2679	-22
2030	517	2803	-146

GEESTEREN

Leerlingenaantal Aloysiusschool

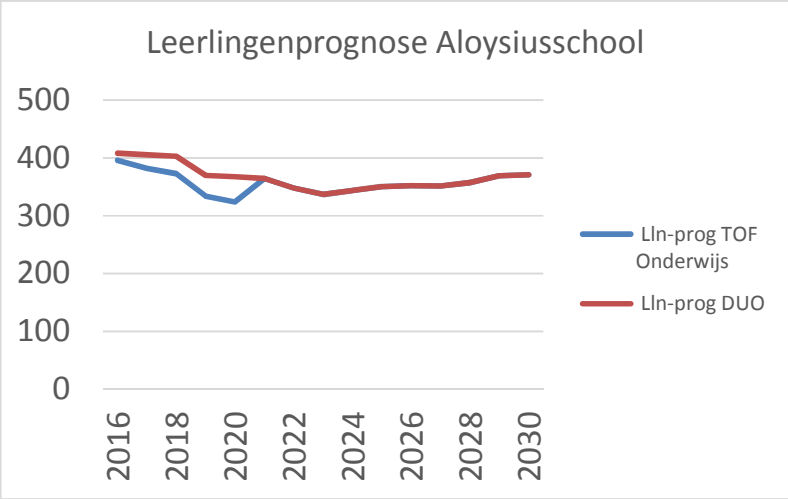

Ruimtebehoefte Aloysiusschool

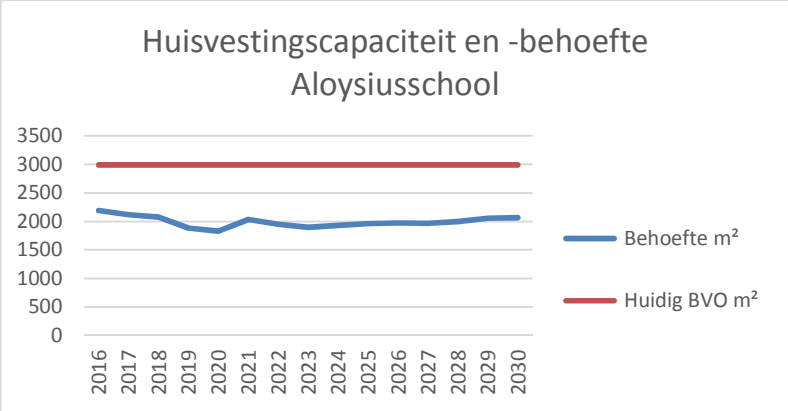

Overzicht Aloysiusschool

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	396	2192	801
2017	382	2121	872
2020	324	1830	1163
2025	350	1963	1030
2030	371	2065	928

MANDERVEEN

Leerlingenaantal 7 Mijlen

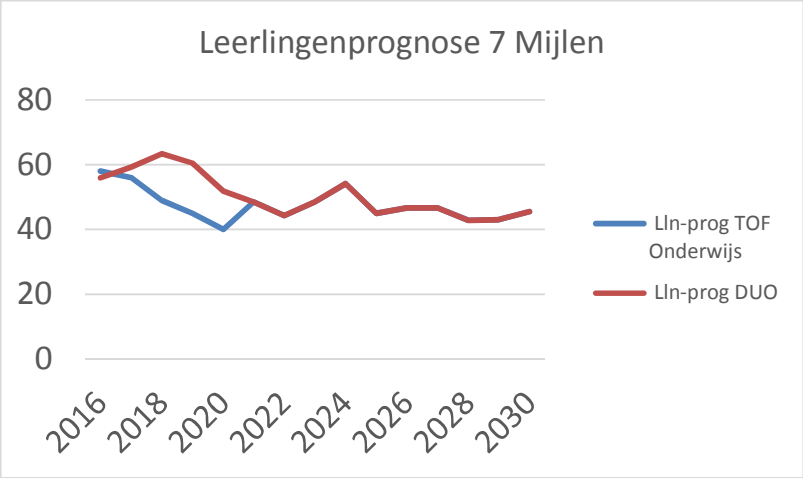

Ruimtebehoefte 7 Mijlen

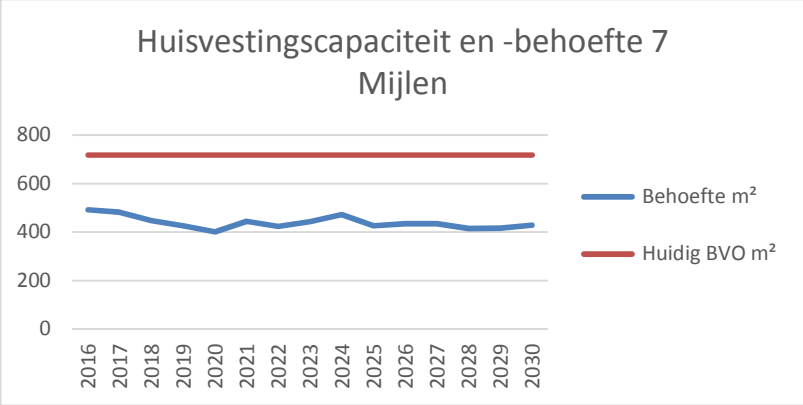

Overzicht 7 Mijlen

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m
2016	58	492	226
2017	56	482	236
2020	40	401	317
2025	45	426	292
2030	46	429	289

FLERINGEN

Leerlingenaantal Heilig Hartschool

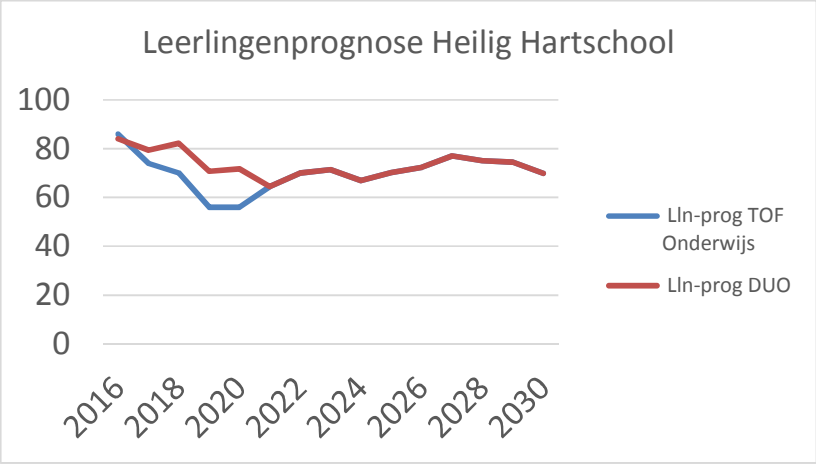

Ruimtebehoefte Heilig Hartschool

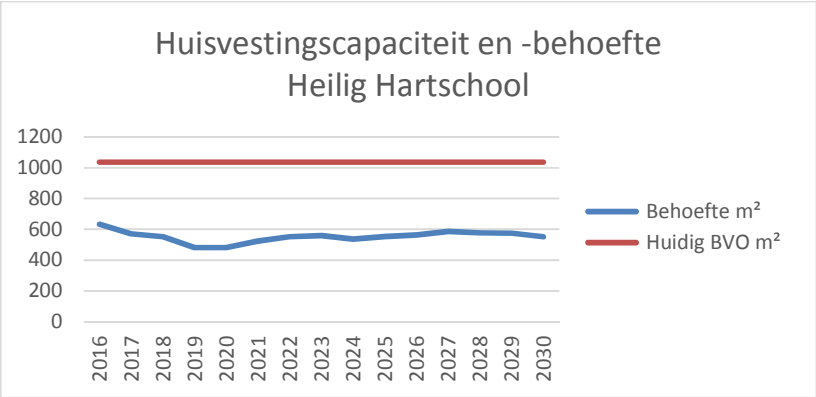

Overzicht Heilig Hartschool

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	86	633	404
2017	74	572	465
2020	56	482	555
2025	70	553	484
2030	70	551	486

LANGEVEEN

Leerlingenaantal Mariaschool Langeveen

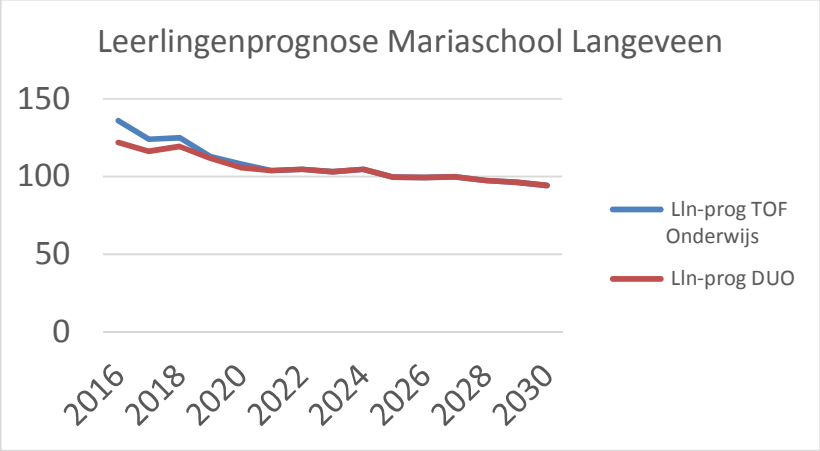

Ruimtebehoefte Mariaschool Langeveen

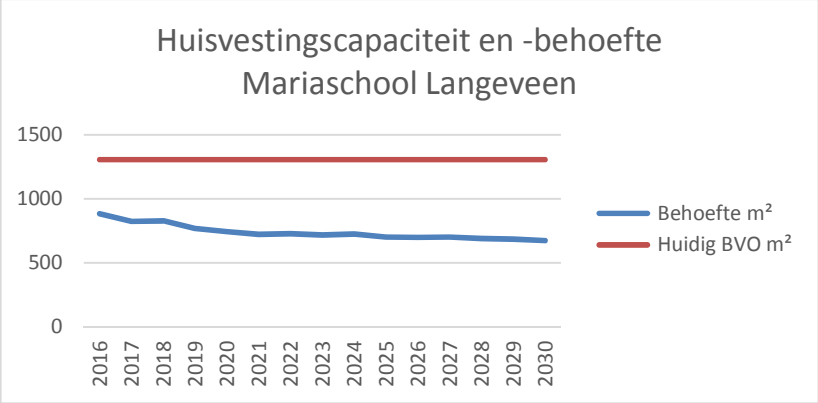

Overzicht Mariaschool Langeveen

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	136	884	422
2017	124	824	482
2020	108	743	563
2025	100	701	605
2030	94	674	632

REUTUM

Leerlingenaantal Mariaschool Reutum

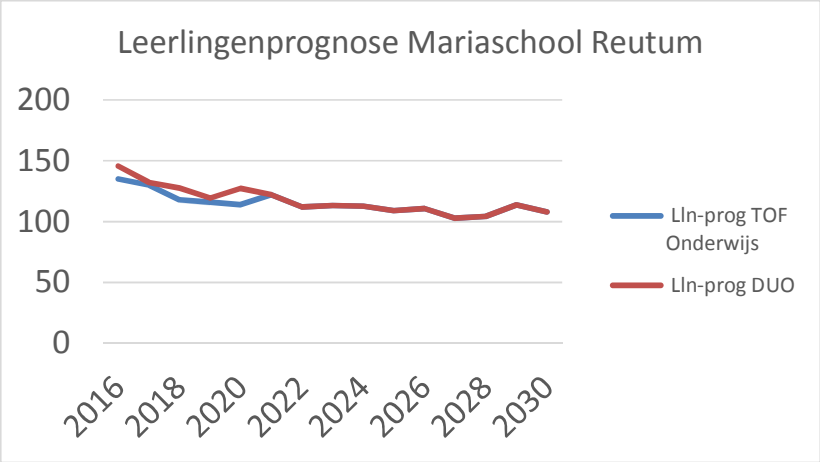

Ruimtebehoefte Mariaschool Reutum

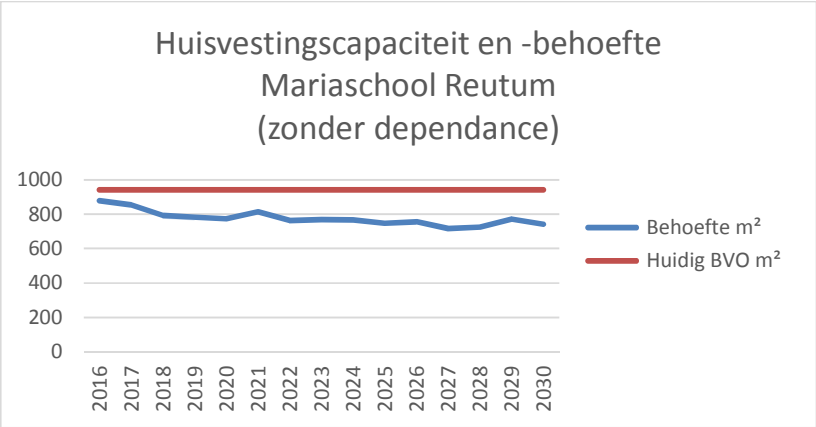

Overzicht Mariaschool Reutum

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	135	879	63
2017	130	854	88
2020	114	773	169
2025	109	749	193
2030	108	743	199

MARIAPAROCHIE

Leerlingenaantal St. Alphonsus

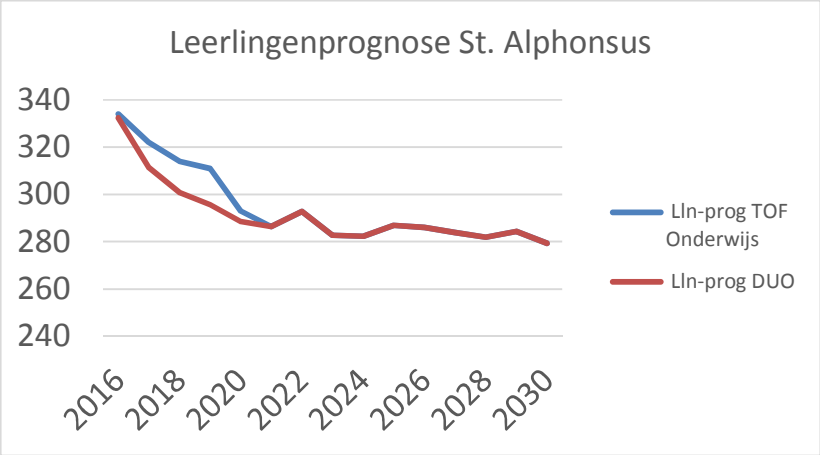

Ruimtebehoefte St. Alphonsus

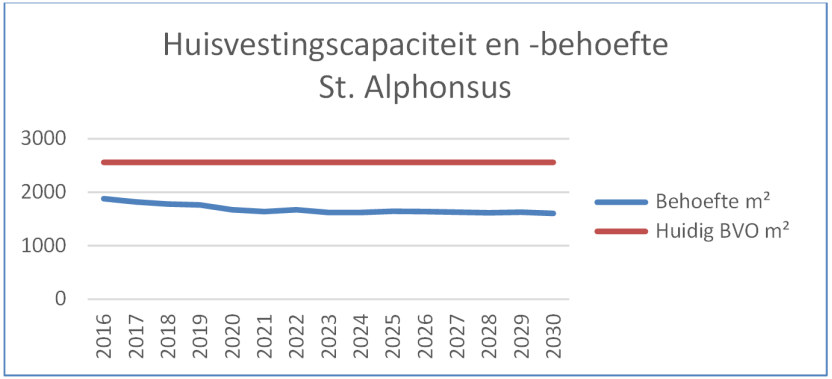

Overzicht St. Alphonsus

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	334	1880	780
2017	322	1820	840
2020	293	1674	986
2025	287	1643	1017
2030	279	1605	1055

ALBERGEN

Leerlingenaantal Kadoes

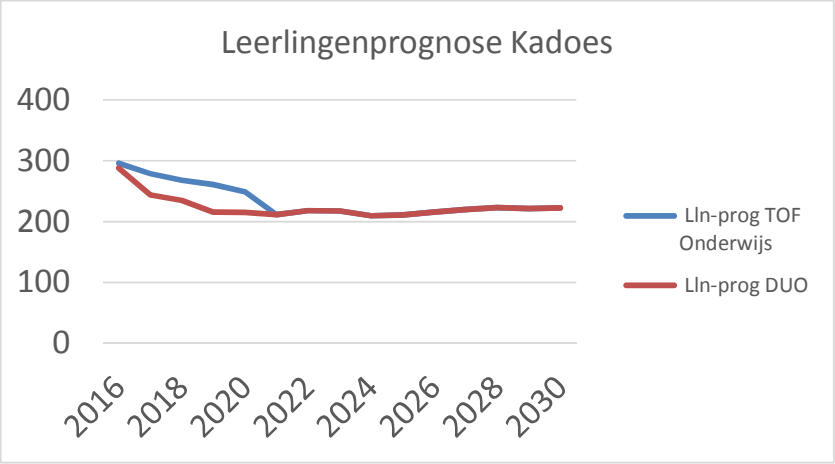

Ruimtebehoefte Kadoes

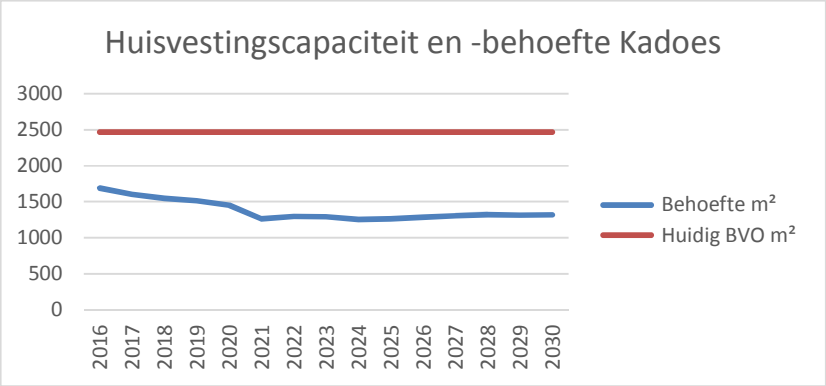

Overzicht Kadoes

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	296	1689	778
2017	279	1603	864
2020	249	1452	1015
2025	211	1262	1205
2030	222	1319	1148

VASSE

Leerlingenaantal Mariaschool Vasse

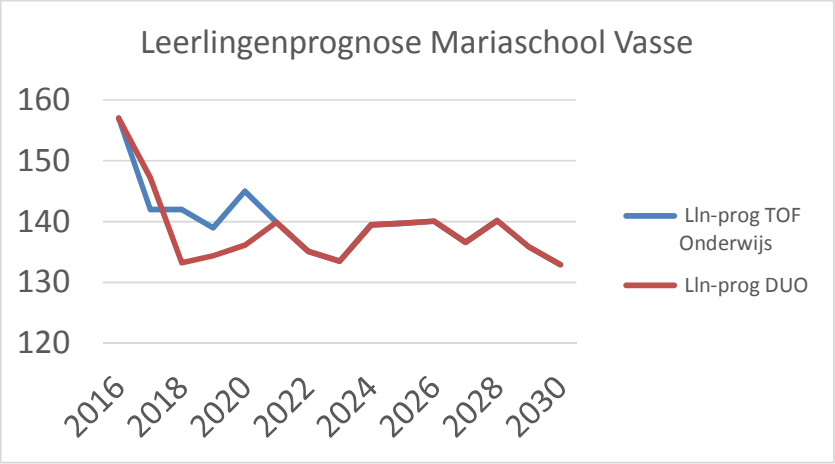

Ruimtebehoefte Mariaschool Vasse

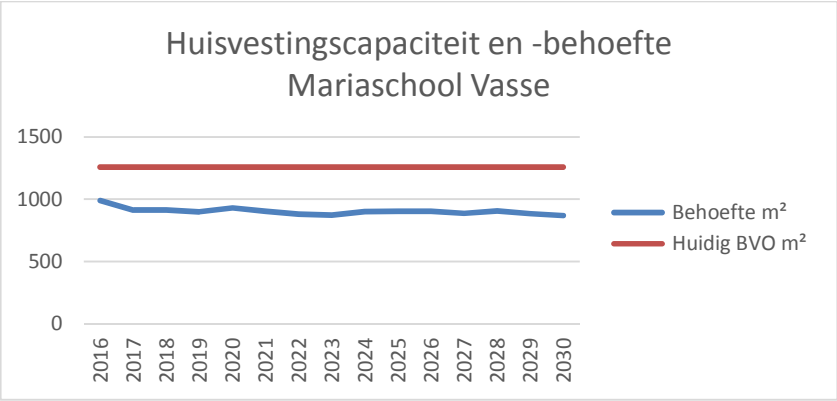

Overzicht Mariaschool Vasse

Jaar	Leerlingen	Ruimtebehoefte m²	Tekort/overschot m²
2016	157	990	268
2017	142	914	344
2020	145	929	329
2025	140	903	355
2030	133	869	389

BIJLAGE 2 BOEKWAARDEN

Boekwaarden basisonderwijs Tubbergen na uitvoering IHP, gebaseerd op de 'kengetallen' (BouwkostenKompas)

	Albergen	Fleringen	Geesteren	Langeveen	Manderveen	Mariaparochie	Reutum	Tubbergen	Vasse	Totaal
2017	€ 1.079.185	€ 341.656	€ 889.880	€ 197.438	€ 168.849	€ 1.148.549	€ 214.246	€ 4.050.216	€ 129.115	€ 8.219.134
2018	€ 1.034.421	€ 328.367	€ 831.032	€ 190.630	€ 163.837	€ 1.100.557	€ 199.167	€ 3.911.382	€ 126.129	€ 7.885.523
2019	€ 990.360	€ 615.353	€ 799.877	€ 643.822	€ 758.824	€ 1.053.255	€ 190.438	€ 3.772.676	€ 123.143	€ 8.947.749
2020	€ 946.506	€ 590.780	€ 771.327	€ 618.614	€ 729.812	€ 1.006.042	€ 184.526	€ 3.640.016	€ 120.157	€ 8.607.780
2021	€ 905.875	€ 566.206	€4.426.929	€ 593.405	€ 700.800	€ 958.828	€ 178.615	€ 3.507.357	€ 117.171	€ 11.955.187
2022	€ 868.031	€ 541.632	€4.306.276	€ 568.197	€ 671.787	€ 912.449	€ 172.703	€ 3.374.698	€ 114.185	€ 11.529.959
2023	€ 830.187	€ 517.059	€4.186.568	€ 542.989	€ 642.775	€ 866.466	€ 166.792	€ 3.242.039	€ 111.199	€ 11.106.073
2024	€ 793.978	€ 492.485	€4.067.869	€ 517.781	€ 613.763	€ 821.303	€ 161.701	€ 3.113.686	€ 108.213	€ 10.690.779
2025	€ 757.769	€ 467.911	€3.950.900	€ 492.573	€ 584.751	€ 776.140	€ 156.611	€ 2.992.435	€ 105.227	€ 10.284.316
2026	€ 721.560	€ 443.337	€3.833.932	€ 467.364	€ 555.738	€ 730.977	€ 151.520	€ 2.871.184	€ 102.241	€ 9.877.854
2027	€ 685.351	€ 418.764	€3.716.964	€ 442.156	€ 526.726	€ 685.814	€ 146.429	€ 2.749.934	€ 99.255	€ 9.471.393
2028	€ 649.142	€ 395.000	€3.599.995	€ 416.948	€ 497.714	€ 640.737	€ 141.338	€ 2.630.456	€ 96.269	€ 9.067.599
2029	€ 612.933	€ 371.765	€3.483.027	€ 391.740	€ 468.702	€ 600.282	€ 136.248	€ 2.510.977	€ 93.282	€ 8.668.956
2030	€ 576.724	€ 348.529	€3.366.059	€ 366.532	€ 439.689	€ 559.830	€ 131.157	€ 2.391.499	€ 90.296	€ 8.270.315